

9-10-11-12-13-14-15
Handelingen -16-**17**-18-19-20-21-22

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1984-1985

Vergaderingen van januari en februari 1985

ZANDWINNING NATUURGEBIED DENDERBELLE-BROEK
AANTASTING CULTUREEL PATRIMONIUM DOOR ZURE REGEN
AFVALWATERCOLLECTOR ALBERTKANAAL
AANPASSINGEN BEGROTING 1984
UITGAVENBEGROTING 1985
SAMENSTELLING SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VOOR VLAANDEREN
VERANDERING NATUURWETENSCHAPPELIJKE GEBIEDEN IN RECREATIEGEBIEDEN
FINANCIELE SITUATIE VLAAMS WONINGFONDS
MOEILIKHEDEN MUZIEKONDERWIJS
PROBLEMATIEK STORTEN VAN AFVAL
DRINKWATERVOORZIENING VLAANDEREN
INVESTERINGSFONDS SUBSIDIERING GEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUURWERKEN
OUDERBIJDRAGE KINDERKRIBBEN EN PEUTERTUINEN
RESIDENTIELE ZORG MENTAAL GEHANDICAPTEN HALLE-VILVOORDE
VERWERKING GIFTIG INDUSTRIEEL AFVAL EN SANERING HOOGHE MAEY
VERENVERWERKENDE BEDRIJVEN
FLANDERS TECHNOLOGY INTERNATIONAL 85
JAARBOEK 1983-1984 VLAAMSE RAAD VOOR HET LEEFMILIEU
REGLING SCHOOLVAKANTIES 1985-1986
WERKZAAMHEDEN NEDERLANDSE TAALUNIE
AFSLUITING ELECTRICITEIT, GAS EN WATER IN STRENGE WINTERPERIODE
BEGROTINGSTABELLEN

Inhoud

Nr. 9 22 januari 1985
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 273

Begrotingsstukken

Indiening en verwijzing, blz. 273

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 273

Voorstel van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 273

Verslagen

Indiening, blz. 273

Geschilberaadslaging van de Vlaamse Executieve

Indiening, blz. 274

Mededeling van het Rekenhof

Indiening, blz. 274

Motie

Indiening, blz. 274

Schriftelijkevragen

Indiening, blz. 274

Onderzoek naar de taalgroep, blz. 274

Samenstelling van Commissies

Wijzigingen onder de vaste en de plaatsvervangende leden, blz. 274

Dringende vraag (R.v.O. art. 66, 5)

Dringende vraag van de heer J. De Mol tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening, Landinrichting en Natuurbehoud, over de aanvraag betreffende zandwinning in het natuurgebied Denderbelle-Broek, blz. 275

Regeling van de werkzaamheden, blz. 275

Vragen (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer J. De Mol tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de aantasting van ons cultureel patrimonium en in het bijzonder de beiaardklokken door zure regen, blz. 275

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de afvalwatercollector langs het Albertkanaal, blz. 276

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse

Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 11 (+ Bijlagen) (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de niet-vertegenwoordiging van de gezinsorganisaties in de Sociaal-Economische Raad voor Vlaanderen (Toegevoegd aan de begrotingsmaterie economie en werkgelegenheid)

Interpellatie van de heer J. De Mol tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening, Landinrichting en Natuurbehoud, over de wijzigingen van de door KB vastgestelde gewestplannen en meer in het bijzonder de verandering van natuurwetenschappelijke gebieden in recreatiegebieden (Toegevoegd aan de begrotingsmaterie ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud)

Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de heer J. Buchmann, Gemeenschapsminister van Huisvesting, over de financiële situatie van het Vlaams Woningfonds en de subsidiëring ervan (Toegevoegd aan de begrotingsmaterie huisvesting)

Interpellatie van de heer A. Laridon tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de problemen en moeilijkheden met betrekking tot het muziekonderwijs (Toegevoegd aan de begrotingsmaterie onderwijs)

Interpellatie van de heer D. Vervaeke tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over het storten van afval in het algemeen en in Brussel-Halle-Vilvoorde in het bijzonder (Toegevoegd aan de begrotingsmaterie leefmilieu en waterbeleid)

Interpellatie van de heer O. Meyntjens tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de veiligheidsnormen in de petrochemische bedrijven (Toegevoegd aan de begrotingsmaterie leefmilieu en waterbeleid)

Interpellatie van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de uitbreiding van de drinkwatervoorziening in Vlaanderen (Toegevoegd aan de begrotingsmaterie leefmilieu en waterbeleid)

Algemene bespreking, blz. 277

Sprekers : de heren G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, H. Schiltz, Ge-

meenschapsminister van Financiën en Begroting, F. Vermeiren, verslaggever, G. Verhaegen, J. Van Elewyck

Regeling van de werkzaamheden, blz. 297

Nr. 10 22 januari 1985
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 299

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 11 (+ Bijlagen) (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellatie (R.v.O. art. 67, 9) Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 299

Sprekers : de heren R. Maes, E. Beyssen, W. Seeuws, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, H. Schiltz, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, P. Peeters

Economie en werkgelegenheid, blz. 313

Sprekers : de heren P. Deprez, verslaggever, O. Van Ooteghem, M. Olivier, N. De Batselier, A. Denys, F. Geyselings, F. Debussere, J. Ansoms, J. Gabriels, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid

Regeling van de werkzaamheden, blz. 336

Nr. 11 23 januari 1985
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 337

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— II-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 11 (+ Bijlagen) (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Binnenlandse aangelegenheden, blz. 337

Sprekers : de heren P. Tant, verslaggever, A. Denys, G. Temmerman, E. Vankeirsbilck, J. Desseyn, A. De Beul, M. Galle, Minister van Binnenlandse Aangelegenheden, E. Beysen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 357

Nr. 12 **23 januari 1985**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 359

Ontwerp van decreet houdende instelling van een Investeringsfonds ter verdeling van de subsidies voor bepaalde werken, leveringen en diensten die in het Vlaamse Gewest door of op initiatief van de gemeenten worden uitgevoerd

— 285 (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 359

Sprekers : de heren H. De Loor, verslaggever, E. Vankeirsbilck, W. Taelman, G. Temmerman, J. Desseyn, E. Desutter, J. De Seranno, P. Tant, M. Galle, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden

Artikelsgewijze bespreking, blz. 373

Sprekers : de heren J. De Seranno, M. Galle, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar

1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— II-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen) (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, blz. 376

Interpellatie van de heer J. De Mol tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening, Landinrichting en Natuurbehoud, over de wijzigingen van de door KB vastgestelde gewestplannen en meer in het bijzonder de verandering van natuurwetenschappelijke gebieden in recreatiegebieden, blz. 400

Sprekers : de heren G. Beerden, verslaggever, F. Verberckmoes, mevrouw J. De Loore-Raeymaekers, de heren J. Leclercq, J. De Mol, T. Kelchtermans, F. Geyselings, E. Desutter, D. Vervaet, mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, mevrouw M. Smet, de heren J. De Seranno, P. Akkermans, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening, Landinrichting en Natuurbehoud

Regeling van de werkzaamheden, blz. 408

Nr. 13 **Donderdag 24 januari 1985**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 409

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— II-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen) (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Huisvesting, blz. 409

Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de heer J. Buchmann, Gemeenschapsminister van Huisvesting, over de financiële situatie van het Vlaamse Woningfonds en de subsidiëring ervan

Sprekers : de heer A. Coppieters, verslaggever

Regeling van de werkzaamheden, blz. 412

Vragen (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer J. Valkeniers tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnzorg, over de ouderbijdrage voor kinderkribben en peuterspeelplaatsen, blz. 412

Vraag van de heer J. Valkeniers tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnzorg, over de uitbreiding van de residentiële zorg voor mentaal gehandicapten in Halle-Vilvoorde, blz. 413

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— II-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen) (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— II-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 'en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)
— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Onderwijs, blz. 470

Interpellatie van de heer A. Laridon tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de problemen en moeilijkheden met betrekking tot het muziekonderwijs, blz. 484

Sprekers : mevrouw M. Panneels-Van Baelen, verslaggever, de heren A. Laridon, C. Moors, L. Vanhorenbeek, E. Beysen, H. Van Rompaey, J. Somers, E. Desutter, T. Kelchtermans, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs

Regeling van de werkzaamheden, blz. 487

Nr. 16

5 februari 1985
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 489

Interpellatie (R.v.O. art. 67)

Indiening, blz. 489

Motie

Indiening en verwijzing, blz. 489

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— II-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar

1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)
— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Onderwijs (Voortzetting), blz. 489

Interpellatie van de heer A. Laridon tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de problemen en moeilijkheden met betrekking tot het muziekonderwijs

Sprekers : de heren J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, T. Kelchtermans, A. Laridon

Leefmilieu en waterbeleid, blz. 496

Interpellatie van de heer D. Vervaeke tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over het storten van afval in het algemeen en in Brussel-Halle-Vilvoorde in het bijzonder, blz. 514

Interpellatie van de heer O. Meyntjens tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de veiligheidsnormen in de petrochemische bedrijven, blz. 515

Sprekers : mevrouw G. Devos, de heren J. Somers, J. Bosmans, L. Vanvelthoven, T. Kelchtermans, mevrouw O. Lefeber, de heren G. Cardoen, M. Capoen, P. Matthys, mevrouw W. De-meester-De Meyer, de heer C. Marchand, mevrouw M. Smet, de heren D. Vervaeke, L. Vanhorenbeek, O. Meyntjens, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs

Regeling van de werkzaamheden, blz. 529

Nr. 17

13 februari 1985
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 531

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 531

Voorstel van decreet

Intrekking, blz. 531

Verslagen

Indiening, blz. 531

Moties

Indiening en verwijzing, blz. 531

Mededeling van het Rekenhof

Indiening, blz. 532

Interpellaties (R.v.O. art. 67)

Indiening, blz. 532

Mondelinge vraag (R.v.O. art. 66)

Indiening, blz. 532

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 532

Motie van orde

Wijziging in verwijzing naar Commissie, blz. 532

Spreker : de heer J. De Seranno

Dringende vragen (R.v.O. art. 66, 5)

Dringende vraag van de heer E. Beysen tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de regeling van de schoolvakanties voor het schooljaar 1985-1986, blz. 533

Dringende vraag van de heer J. Van Elewyck tot de heer M. Galle, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden, over zijn beslissing niet verder aan de werkzaamheden van de Nederlandse Taalunie deel te nemen, blz. 534

Dringende vraag van de heer J. De Mol tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over zijn verklaring van 13 februari jongstleden in verband met de bestemming van de winst van de organisatie van Flanders Technology International '85, blz. 535

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— II-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)
— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Buitenlands beleid, blz. 535

Sprekers : de heren C. De Cooman,

verslaggever, E. Beysen, A. Steverlynck, J. Van Elewyck, P. Van Grembergen, H. Weckx, R. De Clercq, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur, J. Buchmann, Gemeenschapsminister van Huisvesting

Regeling van de werkzaamheden, blz. 551

Nr. 18 **19 februari 1985**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 553

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985
— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)
— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)
Algemene bespreking (Voortzetting)

Bijstand aan personen, blz. 553
Sprekers : de heren E. De Groot, verslaggever, H. Van Wambeke, verslaggever, M. Vandenhove, A. Deneir, R. Declercq, A. Bourgeois, L. Hancké, W. Peeters, J. Somers, mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnzorg

Regeling van de werkzaamheden, blz. 581

Nr. 19 **20 februari 1985**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 583

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985
— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)
— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)
Algemene bespreking (Voortzetting)

Culturele Aangelegenheden en Pedagogische en Didactische Vorming, blz. 583
Sprekers : de heren E. Desutter, verslaggever, J. Van Elewyck, E. Beysen, A. De Beul, P. Breyne, R. Van Steenkiste, P. Peeters

Regeling van de werkzaamheden, blz. 601

Nr. 20 **20 februari 1985**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 603

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985
— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)
— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)
Algemene bespreking (Voortzetting)

Culturele Aangelegenheden en Pedagogische en Didactische Vorming (Voortzetting), blz. 603
Sprekers : de heren C. De Clercq, W. Seeuws, R. Declercq, A. Diegenant, mevrouw L. Detiège, de heren D. Verwaet, R. Windels, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur, E. Beysen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 627

Nr. 21 **21 februari 1985**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 629

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985
— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)
— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)
Algemene bespreking (Voortzetting)

Mediabeleid, blz. 629
Sprekers : de heren J. Bosmans, verslaggever, I. Van Belle, C. De Clercq, J. Van Elewyck, E. Beysen, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur

Regeling van de werkzaamheden, blz. 642

Nr. 22 **21 februari 1985**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 643

Interpellaties (R.v.O. art. 67)
Indiening, blz. 643

Dringende vraag (R.v.O. art. 66, 5)
Dringende vraag van de heer G. Temmerman tot de heer M. Galle, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden, over zijn initiatieven inzake afsluiting, wegens wanbetaling, van de nutsvoorzieningen elektriciteit, gas en water tijdens de strenge winterperiode, blz. 643

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking, blz. 644

Hoofdelijke stemming, blz. 645

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking, blz. 646

Hoofdelijke stemming, blz. 647

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking, blz. 648

Hoofdelijke stemming, blz. 649

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)

— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Artikelsgewijze bespreking, blz. 650

Sprekers : de heren J. Gabriels, W. Seeuws, J. Somers, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, H. Schiltz, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, J. Van Elewyck, G. Temmerman

Hoofdelijke stemming, blz. 673

Sprekers : de heren G. Geens, Voorzit-

ter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, J. Van Elewyck, E. Beysen, A. De Beul, G. Verhaegen

Ontwerp van decreet betreffende de milieuvergunning

— 291 (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Voorstel tot wijziging in verwijzing naar Commissie, blz. 675

Sprekers : de heren J. De Seranno, A. De Beul

Regeling van de werkzaamheden, blz. 675

Bijlagen

Begrotingstabellen, blz. 677

VOORZITTER : de heer J. Pede

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 10 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

H. Boel, C. Boeraeve-Derycke, J. De Bremaeker, K. Dillen, C. Marchand, G. Marmenout, H. Suykerbuyk, J. Verniers, R. Vannieuwenhuyze ; gezondheidsredenen.

W. Demeester-De Meyer, L. Pans, J. Valkeniers, L. Van den Bossche ; buitenslands.

M. Panneels-Van Baelen ; familieverbindingen.

ONTWERP VAN DECREET

Indiening en verwijzing

Het volgende ontwerp van decreet werd ingediend :

- Ontwerp van decreet houdende wijziging van de artikel 37, 66, 67, 69, 70 en 71 van de wet van 8 april 1965 betreffende de j eugdbescherming

— 302 (1984-1985) — Nr. 1
Verwezen naar de Commissie voor Bij stand aan Personen.

VOORSTEL VAN DECREET

Intrekking

De Voorzitter : Het volgende voorstel van decreet werd ingetrokken :

- Voorstel van decreet van de heer A. Laridon houdende bevordering van de uitstraling van de Nederlandse cultuur van België
— 57 (1981-1982) — Nr. 1

VERSLAGEN

Indiening

De Voonitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- door de heer A. Deneir namens de Commissie voor Bijstand aan Personen over het ontwerp van decreet houdende regeling van de erkenning en subsidiëring van voorzieningen voor bejaarden
— 279 (1983-1984) — Nr. 2
- door de heer E. Beysen namens de Commissie voor Buitenslands Beleid over het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Verdrag inzake de uitbanning van

alle vormen van discriminatie van vrouwen, opgemaakt te New York op 18 december 1979
— 278 (1983-1984) — Nr. 2.

MOTIES

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende moties werden ingediend :

- Motie van de Gemeenteraad van Overijse betreffende een verzoek tot de Regering om dringend een wetsontwerp houdende algemene amnestie in te dienen. Reeds medege-deeld.
- Motie van de Gemeenteraad van Middelkerke tot het bekomen van amnestie. Reeds medege-deeld.
- Amnestiemotie van de Gemeente-raad van Herzele. Reeds medege-deeld.
- Motie van de Gemeenteraad van Knokke-Heist in verband met am-nestiemaatregelen.
Verwezen naar de Werkgroep belast met het opmaken van een inventaris van de sociale en menselijk ge volgen voor de slachtoffers van de oorlog, met name ook van de Spaanse burger-oorlog en voor de getroffen en van de repressie- en epuratiwewetgeving.

MEDEDELING VAN HET REKENHOF

Indiening

De Voorzitter : De volgende mededeling van het Rekenhof werd ingediend :

- Mededeling van het Rekenhof inzake de geschilberaadslaging van de Vlaamse Executieve van 5 december 1984 betreffende de weigering van het visum door het Rekenhof ter subsidiëring van diverse posten bij de bouw van waterzuiveringsinstallaties door de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken — VE/V 18.

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67)

Indiening

De Voorzitter : De volgende interpellaties werden ingediend :

- door de heer W. Desaeys tot de heer J. Lenssens, **Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs**, over de leefmilieusituatie te Tessenderlo in het algemeen en in het bijzonder de steeds weerkerende door Phillips Petroleum veroorzaakte stankhinder.
- door de heer F. Geyselings tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, **Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid**, over het verlenen van de hoge bescherming van de Vlaamse Executieve aan het boek Wegwijs Gezondheid.

MONDELINGE VRAAG (R.v.O. art. 66)

Indiening

De Voorzitter : De volgende mondelinge vraag werd ingediend :

- door de heer H. Van Wambeke tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, **Gemeenschapsminister van Cultuur**, over het overnemen van de Televoorzending door de BRT.

SCHRIFTELIJKE VRAGEN (R.v.O. art. 65)

Indiening

De Voorzitter : Schriftelijke vragen werden ingediend door :

- de heren G. Beerden, J. Bosmans, M. Capoen, J. Caudron, N. De Batselier, J. DeMol, E. Desutter, J. Férrir, F. Geyselings, O. Meyntjens, P. Peeters, W. Peeters, P. Tant, J. Valkeniers, P. Van Grembergen, L. Vanhorenbeek, O. Van Ooteghem, D. Vervaeke.

MOTIE VAN ORDE

Wijziging in een verwijzing naar Commissie

De Voorzitter : De heer De Seranno heeft het woord in verband met een wijziging in een verwijzing naar Commissie.

De heer J. De Seranno : Mijnheer de Voorzitter, de Commissie voor de ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud heeft de wens uitgedrukt betrokken te worden bij de bespreking van het ontwerp van decreet betreffende de milieuvergunning. De Commissie voor ruimtelijke ordening argumenteert dat er een zo groot aantal vergunningstelsels bestaat dat een coördinatie van deze vergunningstelsels bij decreet wenselijk is.

Ik moge erop wijzen dat er in verband met de ruimtelijke ordening niet alleen procedures voor onderzoek naar de bezwaren zijn uitgewerkt, maar ook voor de decreten en wetten betreffende het natuurbehoud, het bos-

beheer, de bescherming van het oppervlaktewater en het grondwater, de milieuhinder, maar ook nog andere wetten.

Onze Commissie vindt het wenselijk dat niet alleen de artikelen 5, II en 17 aan de Commissie voor de ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud worden onderworpen. Rekening houdend met de intense verstrengeling tussen het ontwerp van decreet betreffende de milieuvergunning en andere decreten en wetten, is een samenwerking tussen de Commissies van leefmilieu en ruimtelijke ordening ten zeerste gewenst. In de memorie van toelichting van het ontwerp betreffende de milieuvergunning lees ik de argumentatie voor deze stelling. Deze memorie van toelichting verwijst naar een groot aantal wetten en decreten en zegt : „Elk van deze wetten of decreten behandelt de materie als een afzonderlijk geheel, los van andere aspecten van de leefmilieuproblematiek”. En ik voeg erbij : „Los van de problematiek van de ruimtelijke ordening, het natuurbehoud en de landinrichting.”

De tekst luidt verder : „Het is evident dat de vergunningstelsels die in meerdere van deze wetten en decreten werden ingebouwd, de bedrijven benadelen. Afhankelijk van hun ontwerp worden vergunningen verleend door verschillende instanties, elk volgens hun eigen procedure en onder bepaalde, soms tegenstrijdige, voorwaarden.”

Mijnheer de Voorzitter, dit bezwaar geldt voor de bedrijven, maar ook voor de burgers. Gezien het groot aantal decreten en wetten, met verschillende termijnen voor onderzoek naar bezwaren, moeten wij in Vlaanderen onverwijld een grotere rechtszekerheid voor de bedrijven en voor de burgers betrachten.

De memorie van toelichting luidt verder : „Evenmin zijn de vergunningen op elkaar afgestemd wat duur en toezichtsuitoefening betreft. Naast de bovenvermelde vergunningstelsels leidt de bouwvergunning een onafhankelijk bestaan. Deze onafhankelijkheid, die overigens op theoretisch vlak perfect te verdedigen valt, leidt in

De Seranno

de praktijk tot grote moeilijkheden voor de betrokkenen, aanvragers, overheid en andere belanghebbenden. Met name wanneer een **aanvrager** een bouwvergunning heeft verkregen is er geen zekerheid dat hij ook een exploitatievergunning zal krijgen.”

Mijnheer de Voorzitter, het is niet nodig dat ik de argumentatie van de Commissie voor ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud verder toelicht.

Wij moeten **eengrote** rechtszekerheid en een maximale eenvoud in onze wetgeving met betrekking tot de reglementering van de ruimte nastreven. Het is in die zin dat de Commissie voor ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud haar diensten aan de Raad aanbiedt. Daarom, mijnheer de Voorzitter, stelt de Commissie een gezamenlijke behandeling voor van de overeenkomstige bepalingen vervat in het Reglement van deze Raad, namelijk een behandeling in de Verenigde Commissies voor leefmilieu, ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud.

De Voorzitter : Mijnheer De Seranno, indien ik u goed heb begrepen stelt u voor dat de Raad, die zich reeds heeft uitgesproken om deze aangelegenheid naar de Commissie voor leefmilieu te zenden, maar met uitzondering van enkele artikelen met name de artikelen 5, 11 en 17 en nog een vierde artikel waarvoor het advies van de Commissie voor ruimtelijke ordening dient te worden gevraagd, deze materie in de Verenigde Commissie zou behandelen.

De heer J. De Seranno : Ja, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter : Het gaat hier om een uitspraak van de Raad. Indien u een ander voorstel hebt zal de Raad zich daarover moeten uitspreken. Ik zal dit donderdag ter stemming leggen, tenzij de Raad het daarover donderdag eens zou zijn.

De heer J. De Seranno : Mijnheer de Voorzitter, ik meen te weten dat het het Bureau van de Vlaamse Raad is geweest, althans volgens de brief die

ik van u heb gekregen, dat heeft voorgesteld op die wijze te handelen ; dus niet de Vlaamse Raad. Ik heb daarom trent een brief...

De Voorzitter : Akkoord, maar de verwijzing naar de Commissie geschiedt door de Raad, op voorstel van het Bureau of op voorstel van één van de leden.

De heer J. De Seranno : Mijnheer de Voorzitter, ik vertolk hier uiteraard de wens van de Commissieleden.

De Voorzitter : Wij zullen ons daar donderdag over uitspreken tenzij de Raad het ermee eens is om daarover geen stemming te houden.

De heer J. De Seranno : Mijnheer de Voorzitter, de aangelegenheid is vrij dringend omdat onze Commissie onmiddellijk de behandeling van het ontwerp van decreet betreffende de milieuvergunning zou moeten kunnen aanvatten.

De Voorzitter : Ik kan nu niet vragen dat wij ons daarover vandaag zouden uitspreken.

Wij gaan thans over tot de dagorde.

DRINGENDE VRAGEN (R.v.O. art. 66, 5)

Dringende vraag van de heer E. Beysen tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de regeling van de schoolvakanties voor het schooljaar 1985-1986

De Voorzitter : Aan de orde is de dringende vraag van de heer Beysen tot de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de regeling van de schoolvakanties voor het schooljaar 1985-1986.

De heer Beysen heeft het woord.

De heer E. Beysen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, collega's, de bekendmaking van de vakantie-

regeling voor het schooljaar 1985-1986 heeft bij scholieren, ouders, vertegenwoordigers van de Horecasector en bij de reisorganisaties de vraag doen rijzen waarom er, nogal onverwacht, een wijziging werd aangebracht in de regeling van de Krokusvakantie.

Graag verneem ik welke instanties om advies werden gevraagd. Inzonderheid wens ik het advies te kennen van de instanties die de Horeca en de reiswereld vertegenwoordigen.

Welke ouderverenigingen werden geraadpleegd ? Werd het advies van de diverse betrokken ouderverenigingen eenparig uitgebracht ?

Is de Gemeenschapsminister bereid om eventueel na een nieuwe consultatieronde met alle betrokken instanties de huidige formule van de Krokusvakantie, die een belangrijke toeristische activiteit verzekert, ook te bestendigen tijdens de volgende schooljaren ?

De Voorzitter : De heer Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, heeft het woord.

Minister J. Lenssens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de vakantieregeling 1985-1986 is tot stand gekomen na een gemeenschappelijke consultatievergadering waarbij de inrichtende machten, de vakbonden, de ouderverenigingen uit het Rijksonderwijs en het gesubsidieerd onderwijs en het Commissariaat-generaal voor toerisme, betrokken waren.

Indien men er rekening mee houdt dat de nationale overheid uitdrukkelijk wenst dat er 182 lesdagen zijn, dan kan men niet tegelijkertijd voldoen aan, enerzijds de wens om met Allerheiligen en Vastenavond telkens een volledige week vrijaf te geven, en anderzijds aan de vraag naar de mogelijkheid om de „bruggen” te maken - 2 en 9 mei 1986 - en naar facultatieve vrije dagen, ter gelegenheid van plaatselijk ke omstandigheden als jaarmarkten en andere.

De inrichtende machten beschikken in de regeling voor het volgend schooljaar over zes facultatieve halve vrije dagen. Hierdoor bestaat nog

Lenssens

steeds de mogelijkheid de **Krokus**-week met twee vrije dagen tot een volledige vrije week aan te vullen.

De regeling die thans werd vastgesteld, geldt enkel voor het schooljaar 1985-1986. Voor de volgende jaren zal er opnieuw een ruim overleg worden gepleegd met de betrokken middens.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Dringende vraag van de heer J. Van Elewyck tot de heer M. Galle, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden, over zijn beslissing niet verder aan de werkzaamheden van de Nederlandse Taalunie deel te nemen

De Voorzitter : Aan de orde is de dringende vraag van de heer Van Elewyck tot de heer Galle, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden, over zijn beslissing niet verder aan de werkzaamheden van de Nederlandse Taalunie deel te nemen.

De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, de heer Minister van Binnenlandse Aangelegenheden heeft luidens persberichten aan de Voorzitter van de Nederlandse Taalunie medegedeeld dat hij niet meer aan de werkzaamheden van de Taalunie wenst deel te nemen.

Kan de heer Minister ons mededelen om welke motieven hij deze beslissing genomen heeft ? Meent hij niet dat daardoor het bestaan van de Taalunie in gevaar gebracht wordt ?

De Voorzitter : De heer Galle, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden, heeft het woord.

Minister M. Galle (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, op 14 februari 1985 stuurde ik de heer Brinkman, als Voorzitter van het Ministercomité van de Nederlandse

Taalunie, een brief betreffende de literaire vrijheid in de Nederlanden.

Ik deelde hem mede dat ik diep geschokt was door de houding door hem aangenomen met betrekking tot het niet toekennen van de P.C. Hooftprijs.

Minister Brinkman heeft het volle recht die prijs al dan niet aan iemand te geven. Dit is een Nederlandse binnenlandse aangelegenheid. Ik heb alleen aanstoot genomen aan de inhoud van zijn argumentatie om de prijs niet toe te kennen. Hij heeft inderdaad gezegd en geschreven dat hij de prijs niet toekent terwille van de inhoud en de stijl van het werk van de voorgedragen kandidaat. Deze bestraffing is een overheidsinmenging in de kunst, een negatie van de vrije meningsuiting en van het vrije woord, die overal ter wereld moeten worden geëerbiedigd en de voorwaarden zijn om tot echte kunstschepping te kunnen komen.

De liberale Nederlandse staatsman Thorbecke verklaarde reeds op 25 november 1862 „De kunst is geene regeringszaak, in zoverre de Regering geen oordeel heeft, noch eenig gezag heeft op het gebied der kunst”.

Mijn beslissing om niet meer aan de werkzaamheden van dit Ministercomité van de Taalunie deel te nemen, mag geen aanleiding geven tot misverstand. Ik heb geen ontslag genomen, alleen wens ik niet meer te zeten onder het Voorzitterschap van een intolerant man, Thorbecke onwaardig.

Uit de Memorie van Toelichting van het decreet houdende goedkeuring van het Verdrag op de Taalunie citeer ik dat de Regeringen van onze beide landen erop vertrouwden „de eenheid van de Nederlandse taal en letteren, zo lang als gevolg van staatkundige scheiding bedreigd, te bevestigen en te bevorderen”.

En verder luidt : „Eenzijdige nationale beslissingen zouden die ontwikkeling en die maatschappelijke functie slechts kunnen schaden(...) Harmonisatie en integratie op een zo belangrijk cultureel gebied als de taal en de letteren achten zij daarom een dwingende en dringende noodzaak. Om

die redenen zijn de Regeringen van mening dat voortaan de zorg voor de Nederlandse taal en letteren het voorwerp moet uitmaken van een gemeenschappelijk beleid”.

Daar de supranationale instantie die de Taalunie is, mij nauw aan het hart ligt, wil ik haar helpen zich te beschermen tegen een beleidsrichting die gevoegd wordt door onverdraagzaamheid en zucht naar beperking van de artistieke vrijheid.

Deze opdracht is te hoogstaand, al willen sommigen de Taalunie herleiden tot de bescherming van het zuiver taalgebruik, om haar ondergeschikt te maken aan de geestesgesteldheid van haar Voorzitter.

Dat talrijke letterkundigen, onder wie Gerard Walschap, Hugo Claus, Paul De Wispelaere, Jozef Deleu, Walter Vandebroek en zovele anderen mij steunen, betekent dat de verdediging van het vrije woord in de Taalunie geen zaak is van politiek krakeel.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, gelieve mij te verontschuldigen voor deze onderbreking, maar ik zou graag vernemen welke Ministers er lid zijn van die Taalunie.

De Voorzitter : Ik meen dat het de Ministers Poma en Lenssens zijn.

De heer G. Verhaegen : Hoe kan nu iemand ontslag nemen uit een orgaan waarvan hij geen lid is ?

De heer J. Van Elewyck : Er is hier geen sprake van ontslag nemen.

De Voorzitter : Dat is een andere gelegenheid.

Mag ik de leden erop attent maken dat op dit ogenblik dringende vragen aan de orde zijn ? Daarbij zijn geen onderbrekingen toegestaan. Als de heer Verhaegen daarover vragen wenst te stellen, dan zijn er, luidens ons Reglement, andere mogelijkheden.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, ik wenste juist geïnformeerd te worden.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Dringende vraag van de heer J. De Mol tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over zijn verklaring van 14 februari jongstleden in verband met de bestemming van de winst van de organisatie van Flanders Technology International '85

De Voorzitter : Aan de orde is de dringende vraag van de heer De Mol tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over zijn verklaring van 14 februari jongstleden in verband met de bestemming van de winst van de organisatie van Flanders Technology International '85.

Minister Lenssens zal antwoorden in de plaats van Minister Geens die zich laat verontschuldigen.

De heer De Mol heeft het woord.

De heer J. De Mol (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, de Minister verklaarde op woensdag 14 februari 1985 dat de winst van Flanders Technology naar een „Fonds Overleven” zou gaan. Bij nader toezien gaat het echter om geen directe ontwikkelingshulp, maar om een fonds dat projecten met technologische inslag zal financieren. Deze projecten zullen vooral proberen de eigen voedselproductie van de Afrikaanse bevolking te stimuleren.

Alhoewel dit initiatief op zichzelf valt toe te juichen, vragen we ons af waarom doelbewust gemikt wordt op een begripsvermenging met de Operatie Overleven. Dit „Fonds Overleven” heeft volgens ons niets te maken met noodhulp noch met ontwikkelingssamenwerking, maar is louter een steun aan bepaalde onderzoekscentra. Of de beoogde doelstellingen : „De eigen voedselproductie van de Afrikaanse bevolking te stimuleren”, zal worden bereikt, valt sterk te betwijfelen. In een aantal gevallen heeft zulke hulp juist geleid tot ontwrichting van de bestaande plattelandseconomie.

1. Wanneer werd dit „Fonds Overleven” in de Executieve goedgekeurd ?

2. Waarom werd de term „Fonds Overleven” gebruikt, alhoewel het geen verband houdt met de Operatie

Overleven ?

3. Hoe zal het Vlaamse affairisme uit dit Fonds kunnen worden geweerd ?

De heer H. Van Wambeke : Wat heeft dat nu met Vlaams affairisme te maken ?

De heer J. De Mol : Mag ik mijn vraag verder stellen ?

4. Is het Fonds Overleven geen misplaatst stuntwerk ?

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, de beslissing om een „Fonds Overleven” op te richten, dat bij de start zou beschikken over de winst van Flanders Technology International behoort tot mijn persoonlijke bevoegdheid en dient derhalve niet in de Executieve te worden genomen.

De benaming van het Fonds werd gekozen omdat zij op een duidelijke wijze verwijst naar de dramatische en mensonterende toestand in de Sahellanden.

Op de overige vragen, inzonderheid 3. en 4., van het geachte lid wens ik niet te antwoorden. De daarin gemaakte zinspelingen lijken mij ongepast en onwaardig. **(Applaus)**

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985
— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)
— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

TOEGEVOEGDE INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

De Voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van het begrotingsdebat.

BUITENLANDS BELEID

De Voorzitter : Wij behandelen nu de materie waarvoor Minister Poma bevoegd is, met name buitenlands beleid, waar Minister Buchmann eveneens bij betrokken is, wat het aspect coördinatie betreft.

De heer De Cooman, verslaggever, heeft het woord.

De heer De Cooman, verslaggever (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Gemeenschapsministers, waarde collega's, de begrotingsartikelen die onder de bevoegdheid van de Commissie voor buitenlands beleid ressorteren omvatten in Titel I Sectie 20 artikel 12.62001 allerhande uitgaven betreffende het Vlaamse Buitenlands Beleid dat beheerd wordt door Gemeenschapsminister Buchmann en in Titel I, Diverse Sectie 96, artikel 02.01.02 CGCIS van de Vlaamse Gemeenschap en artikel 0.06.04.06 Nederlandse Taalunie en in Titel III, Instellingen van Openbaar nut CGICS, dat beheerd wordt door Gemeenschapsminister Poma.

Ik zal als verslaggever van deze twee materies optreden ; zij behoren tot de bevoegdheid van twee verschillende Gemeenschapsministers. Ik zal eerst verslag uitbrengen over de materie waarvoor Gemeenschapsminister Buchmann is bevoegd.

Als inleiding geeft de Gemeenschapsminister van Huisvesting, belast met de coördinatie van de Internationale Betrekkingen, toelichting over het door hem aangevraagd krediet van

Als verslaggever belichtte de heer C. De Cooman (CVP) zowel de materie buitenlands beleid als het begrotingsonderdeel coördinatie internationale culturele betrekkingen

5.000.000 frank en het buitenlands beleid van de Executieve. Dit krediet werd niet verhoogd gezien de Executieve nog niet rond is met de verdeling van de bevoegdheden voor het buitenlands beleid.

De Minister verklaart dat er een maandelijks vergadering is van het Vlaams Ministercomité voor Buitenlands Beleid en een driemaandelijks vergadering voor de Gemeenschappen en de Gewesten en de Minister van Buitenlandse Betrekkingen over problemen waarvoor niet onmiddellijk een oplossing kan worden gevonden.

Dit was het geval met de EEG-Ministerraad van de Ministers van cultuur van de lidstaten in september 1984 met als resultaat dat ons land nu afgevaardigd heeft, die als een eenheid naar buiten zijn getreden.

Eenzelfde procedure om op andere wereld- of Europese vergaderingen gecoördineerd aanwezig te zijn, is van

toepassing.

De oplossing is tevens doorgevoerd voor het statuut van de culturele attachés.

Bij de algemene bespreking gingen de aandachtspunten over grensoverschrijdende initiatieven van de Vlaamse Gemeenschap en de eventuele overlapping door nationale initiatieven, het inplanten van commerciële huizen in samenwerking met de industrie en de aanwezigheid van België op de wereldtentoonstelling in Tsukuba in Japan.

De begrotingskredieten voorzien in Titel 1, sectie 20, artikel 126201 werden door de Commissie eenparig goedgekeurd.

Wat de materie van het Commissariaat-generaal voor Internationale Culturele Samenwerking betreft, behandelt Gemeenschapsminister Poma in zijn inleiding achtereenvolgens de inkomsten en de uitgaven, de begrotingsvoorstellen en de verantwoording van de verschillende uitgaven-categorieën.

Het begrotingsontwerp 1985 wordt geraamd op 430,3 miljoen frank. De begroting wordt in evenwicht ingediend, rekening houdend met een geraamde dotatie van de Vlaamse Gemeenschap ten bedrage van 419,5 miljoen frank. Dit betekent een procentuele vermindering van 8,5 procent tegenover de begroting van 1984. Deze vermindering kan niet toegepast worden op de personeelskosten en zal alleen een repercussie hebben op de werkings- en functionele kosten die met meer dan 20 procent verminderd worden.

Voor het overzicht van de inkomsten en uitgaven verwijs ik naar het verslag.

In zijn begrotingsvoorstelling wijst de Gemeenschapsminister erop dat er enkele wijzigingen zijn aangebracht in vergelijking met het vorig jaar om de imputatie van bepaalde uitgaven te vereenvoudigen en meer duidelijkheid te geven over de kostprijs van bepaalde activiteiten. Om aan deze situatie te verhelpen werden bepaalde begrotingsartikelen samengevoegd of gesplitst naargelang de functionele

noodwendigheid.

Een en ander heeft voor gevolg dat de vergelijkingen tussen de begroting 1985 aan de vorige begrotingen misschien moeilijker worden, maar dit probleem werd zeker opgevangen door de bijvoeging van zeer duidelijke en uitvoerige verantwoordingsdocumenten.

De Gemeenschapsminister geeft een overzicht van de verschillende uitgaven-categorieën voor wat betreft de personeelsuitgaven, de werkingskosten, de functionele culturele kredieten, de werkingskosten van het Vlaams Cultureel Centrum Amsterdam en de patrimoniale uitgaven. Uit dit overzicht komt naar voor dat buiten de personeelsuitgaven alle andere aangehaalde categorieën duidelijke budgettaire verminderingen ondergaan.

Bij de algemene bespreking van de begroting van het Commissariaat-generaal voor Internationale Culturele Samenwerking bespraken de commissarissen achtereenvolgens volgende punten.

1. De multilaterale en multinationale samenwerking. Wat de multilaterale samenwerking betreft behandelde de Commissie achtereenvolgens de samenwerking met de UNESCO, de gevolgen van de communautarisering van de biculturele instellingen te Brussel, Alde Biezen, het Europees Jaar van de Muziek, het Internationaal Jaar van de Jeugd.

2. De biculturele samenwerking. In de biculturele samenwerking behandelde uw Commissie de culturele en socio-culturele activiteiten, het onderwijs en de wetenschap. Bij de culturele en socio-culturele activiteiten kwamen vooral de volgende aandachtspunten ter bespreking, namelijk de bevoegdheid bij de afsluiting van nieuwe programma's, de te nemen prioriteiten en het statuut van de culturele attachés.

3. De toelagen en uitgaven buiten de culturele akkoorden werden behandeld.

4. De uitstraling van de Nederlandse Letteren.

De Cooman

Door enkele leden werd de werking besproken van het Vlaams Cultureel Centrum in Amsterdam, met name de „Brakke Grond”.

De begroting van de Nederlandse Taalunie, waarvan in bijlage bij het ontwerp het onderscheid wordt gemaakt tussen de normale werkingskosten en de overgeheveldde bevoegdheden, geeft aan dat Nederland tweederden van de uitgaven draagt en België één derde.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, waarde collega's, ik wens er de Raad op attent te maken dat er een materiële fout steekt in het ontwerp-decreet, dat als drukfout kan worden aanzien indien de Raad daarmee kan akkoord gaan, namelijk in artikel 58 waar er sprake is van de dotatie van het Commissariaat-generaal voor Internationale Culturele Samenwerking en 430,2 miljoen frank is ingeschreven en dit 403,3 miljoen frank dient te zijn, zoals ingeschreven in Titel VII van het ontwerp-decreet.

De onderscheidene begrotingsartikelen welke uw Commissie in haar bevoegdheid heeft werden eenparig goedgekeurd. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Beysen heeft het woord.

De heer E. Beysen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, het is een open deur intrappen te stellen dat het Buitenlands Beleid van de Vlaamse Raad blijft worstelen met een identiteitsprobleem.

De illustratie daarvan wordt in de begroting zelf geleverd, door het opnieuw inschrijven van een symbolisch krediet van 5.000.000 frank voor de uitvoering van de coördinatie van onze internationale betrekkingen.

Deze akte vormt het bewijs dat men in de Vlaamse Executieve niet klaar is om het Vlaams Buitenlands Beleid te profileren.

Namens de PW-fractie spreek ik de nadrukkelijke wens uit dat de Vlaamse Executieve van de resterende beleidstermijn zou gebruik maken om

een aantal opties op het vlak van het Vlaams Buitenlands Beleid te belichten.

Het is een publiek geheim dat de gordiaanse knoop te vinden is in het letterwoord ICS, met name het Commissariaat-generaal voor Internationale Culturele Betrekking. Laten we er zonder omwegen toe besluiten van het ICS een Commissariaat-generaal voor Internationale Samenwerking te maken, bevoegd voor alle materies.

Het zou ons toelaten om vanuit onze Vlaamse autonomie, met de ons eigen ingesteldheid in te spelen op die internationale vraagstukken die onze interesse wekken. Dat zulks blijvend dient te gebeuren in overleg met het Ministerie van Buitenlandse Betrekkingen, mag niet als hinderend worden beschouwd, wel integendeel.

Een nadrukkelijker uitgesproken interesse voor buitenlandse aangelegenheden vanuit Gewest en Gemeenschap, kan alleen maar bijdragen tot het duidelijker aftekenen van een Vlaams profiel, ook in die internationale aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de nationale regering dienen te worden gerekend.

Een uiterst geschikte gelegenheid om ons als Vlaamse Gemeenschap naar het buitenland nadrukkelijker te profileren, lijkt me de wereldtentoonstelling in Japan te zijn. Buiten het feit dat in de maand mei een Vlaamse week zal georganiseerd worden op de wereldtentoonstelling is de informatie over wat we daar als Vlaamse Gemeenschap zullen inbrengen tot dusver erg schaars.

Ik hoop dat ter gelegenheid van dit debat daar meer nuttige informatie kan over worden verstrekt.

Alvast wens ik mijnerzijds desbetreffende een suggestie te formuleren. Laten we van de wereldtentoonstelling in Japan gebruik maken van onze fel gewaardeerde streekproducten, overwegend eersterangsvoedingsproducten, „worldwide” te promoten.

Ik denk hier niet alleen aan Flanders Gourmet Beer maar ook aan het witloof, onze vermaarde kaassoorten en waarom ook niet onze gereputeerde zoetwaren. Een bijdrage leveren tot

het mogelijk maken van de wereld te tonen dat wij de meesters fijnproevers van de aardbol zijn, staat gelijk met het creëren van nieuwe exportmarkten.

Het is mijn vurige wens dat de Vlaamse Executieve daarvoor middelen vrijmaakt, omdat ik ervan overtuigd ben dat het de meest efficiënte bijdrage is die kan geleverd worden om de sfeer van ons Gewest in het buitenland te doen proeven. Dit kan zowel letterlijk als figuurlijk worden opgevat.

Overschakelend naar de aspecten van het Vlaams Buitenlands Beleid die onder de bevoegdheid ressorteren van de Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve en de Gemeenschapsminister van Cultuur, zal ik achtereenvolgens behandelen : de culturele akkoorden, het Vlaams Cultureel Centrum de „Brakke Grond” en de Taalunie.

Het herhaaldelijk aanstippen van het feit dat het geen zin heeft om culturele akkoorden af te sluiten met 47 landen, heeft ons uiteindelijk doen nadenken over de functionaliteit en de te leggen prioriteiten van de lange lijst van culturele akkoorden.

Ook al komt de in het verslag opgesomde prioriteitenlijst mij nog als te uitvoerig voor, toch betekent het een eerste niet onbelangrijke stap in de goede richting.

Mag ik de Vlaamse Raad en de bevoegde Minister aansporen tot nadenken over volgende mijns inziens te volgen criteria in het beleid dat met betrekking tot culturele akkoorden moet worden gevoerd ?

De eerste prioriteit moet gelegd worden op de Nederlandssprekende landen. Het betekent noch min, noch meer het consequent doortrekken van de beginselen die ons hebben doen besluiten onder meer met Nederland een Taalunie aan te gaan. Een tweede prioriteit moet inhouden dat er op elk continent een bruggehoofd moet gebouwd worden van waaruit de Vlaamse cultuur kan worden uitgedragen, ook naar aangrenzende landen, dit in nauwe samenwerking met ons diplomatiek corps.

Een derde prioriteit moet betrekking

Beysen

hebben op het objectief beoordelen, volgens controleerbare criteria, van het respecteren van de mensenrechten, als uitdrukkelijke voorwaarde voor het afsluiten en het uitvoeren van culturele akkoorden. Het consequent toepassen van de zojuist genoemde criteria zal het beleid omtrent de culturele akkoorden functioneler, intenser en doorzichtiger maken.

Het jaarlijks verhaal over het Vlaams Cultureel Centrum De Brakke Grond in Amsterdam, begin ik dit jaar met een opmerking betreffende het overigens voortreffelijk verslag van collega De Cooman.

Het formeel stellen dat De Brakke Grond goed werkt en dat de opdracht die aan het Vlaams Cultureel Centrum is gegeven, een succes is, is een mening die lang niet door iedereen wordt gedeeld.

Het is juist dat de Brakke Grond uit de schandalensfeer is getrokken, wat op zichzelf een zeer positief iets is.

Het is juist dat de huidige directie een beter doordacht beheer voert, een vaststelling die ons aller waardering moet wegdragen. Maar het valt ook niet te ontkennen dat de uitstraling van de Brakke Grond ver beneden de verwachtingen blijft. Nederland ligt er beslist niet wakker van. De Brakke Grond houdt de Vlaamse beleidsverantwoordelijken daarentegen wel wakker. Na de beheersproblemen, na de problemen met de uitbating van het restaurant, dreigen we nu weer te worden geconfronteerd met het probleem van de samenwerking met de theaterunie.

Desbetreffend wens ik een duidelijk standpunt in te nemen. Indien mocht blijken dat eerstdaags de theaterunie het in De Brakke Grond opstapt, kan er geen sprake van zijn dat we, in eigen beheer, de exploitatie van het theater voor onze rekening nemen.

Laten we er geen misverstand over laten bestaan, daarvoor hebben we geen middelen, geraamd op een bijkomende 10 miljoen frank. Als het zover komt, ontstaat er bijgevolg een ganse nieuwe situatie voor De Brakke

Grond.

Ik zie dan nog 3 mogelijkheden.

Ten eerste, de Brakke Grond zet de werking voort zonder exploitatie van de toneelruimte. Het Vlaams Cultureel Centrum wordt daardoor zodanig geamputeerd, dat de bestaansrede reëel in vraag moet worden gesteld.

Ten tweede, de Brakke Grond wordt omgebouwd tot het eerste Vlaams huis in het buitenland, zoals de idee enige tijd terug door het VEV – en overgenomen door de Voorzitter van de Vlaamse Executieve werd gelanceerd. Het komt mij voor dat de ligging van de Brakke Grond daarvoor een niet te nemen hindernis vormt.

Ten derde, we erkennen ootmoedig dat we ons vergist hebben en trekken ons, in het jaar dat we feestelijk de val van Antwerpen herdenken – als dat geen anachronisme is – stilletjes terug beseffend dat de Nederlanders ons niet hebben gewild. De aldus vrijgekomen middelen kunnen dan wellicht veel oordeelkundiger aangewend worden om onze Noorderburen wat meer Vlaams cultureel minded te maken, via een behoeftegericht optreden, eerst in de aan ons Gewest aangrenzende Nederlandse Provincies, al moeten we, indien het zover komt, dan opnieuw nagaan of deze middelen wel per se in Nederland moeten besteed worden, beseffende dat het onze eigen culturele centra ook niet voor de wind gaat. Daarover zal ik morgen, ter gelegenheid van de bespreking van de begroting over de culturele aangelegenheden, apart aandacht besteden.

Als ik, tot slot, even over de Taalunie wil spreken, doe ik dat vanuit een wat ongezellig gevoel dat bij mij is blijven nawerken na het herlezen van de toespraken van de Algemene Secretaris van de Nederlandse Taalunie en van de Voorzitter van de Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren, tijdens de openingszitting van de Algemene Conferentie van de Nederlandse Taal en Letteren in september van vorig jaar. Ik ga hier niet verder in op de rel, ontstaan naar aanleiding van het niet toekennen van de Staatsprijs in Nederland. Ik heb daar geen leedvermaak bij, want ik vind het alles bij me-

kaar zelig dat wij ons op die manier mengen in een aangelegenheid waar we niet rechtstreeks bij betrokken zijn.

Bij het prestigieus opzet dat de Taalunie is blijft de uitlating van Jeroen Brouwers nazinderen waar die het over de Taalunie had als „een hersenspinsel van steeds nieuwe lichten aartsreactionaire Vlaamse meneren en mevrouwen, die vinden dat twee volkomen van elkaar weg gevloede culturen weer binnen één bedding moeten vloeien.”

Denkend aan deze uitspraak van Jeroen Brouwers wil ik enkele kritische bedenkingen, die ik de laatste tijd over de Taalunie hoor, niet uit de weg gaan. Hoor ik niet steeds met iets meer nadruk dan voorheen dat de integratie van Nederland en Vlaanderen een droombeeld is dat stuit op de realiteit van alledag, op gevestigde structuren, op een verschillende mentaliteit ?

Moeten we ons niet verdiepen over de bedenking van de Voorzitter van de Raad voor Nederlandse Taal en Letteren, die zich afvraagt of de Vlaamse autonomie niet belemmerd zal werken op algemeen Nederlandse samenwerking en integratie, nu wij vanuit de verworvenheid van een reëel stuk Vlaamse autonomie de neiging vertonen om wat minder volgbaar te zijn tegenover onze Noorderburen en voorkeur geven om zelf de eigen zaken te behartigen ?

Ik ontwaar, samen met anderen, enige twijfel over het naleven van de internationaal-rechtelijke overeenkomst tussen Nederland en België, die de Taalunie wordt genoemd.

Vandaar dat ik het gepast oordeel een oproep te lanceren over de partijen heen, en ook naar de culturele wereld toe, in de breedst mogelijke zin, om een duidelijke houding aan te nemen ten overstaan van de uitvoering van de Taalunie. Het kan zeker niet aan het toeval toegeschreven worden dat ik mijn uiteenzetting beëindig op vragende toon, het is integendeel eerder symbolisch voor het uit het embryo weggroeien van het Vlaams buitenlands beleid.

De Voorzitter : De heer Steverlynck heeft het woord.

De heer A. Steverlynck (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, wanneer ik hier bij gelegenheid van de begrotingsbespreking even aandacht mag vragen voor het Buitenlands Beleid van de Vlaamse Gemeenschap, dan voel ik mij wat ongemakkelijk ; maar ik veronderstel dat de heren Gemeenschapsministers die daarvoor bevoegd zijn zich nog ongemakkelijker voelen. Onze middelen staan immers in omgekeerde verhouding tot onze aspiraties, en dat kan maar leiden tot frustraties.

Om aan buitenlands beleid te doen, moet men volle autonomie, zelfstandigheid en onafhankelijkheid hebben. Nu is Vlaanderen geen staat – hoogstens een Gewest en een Gemeenschap – en de Vlaamse Executieve is staatkundig niet erkend, hoe graag wij ook van een Vlaamse Regering gewa- gen.

In de onvoltooide maar **verderschrijdende** federalisering van België zal derhalve op het diplomatieke vlak rekening moeten gehouden worden met een blijvende specifieke verhouding tussen Staat en Gewest of Gemeenschap. Het heeft derhalve geen zin de volheid van bevoegdheid op te eisen, want dan verkeren we in een voortdurende conflictsituatie en brengen andere staten in een hinderlijke positie. Wellicht zijn er onder ons leden die hopen dat eens de dageraad voor de eigen Vlaamse Staat zal gloren – ik zeg het romantisch omdat ik persoonlijk denk dat het niet realistisch is – en ik waardeer hen en hun opinie, maar ik wil voorstellen dat we pragmatisch zo handelen dat wij in de federale vorm en in de federale organismen maximaal de belangen van onze Gemeenschap binnen de Staat behartigen.

Uit het boek „**Macht en Onmacht**” van H. Schiltz citeer ik : „Federalisme verdient in beginsel de voorkeur, én omwille van het behoud van de Vlaamse aanwezigheid in Brussel, én omwille van onze internationale positie, én omwille van een voorkeur voor het leven in verscheidenheid”.

Daarom is het toe te juichen dat de Executieve een brochure heeft uitgegeven waarin de staatsstructuren van ons land en de plaats daarin van onze Gemeenschappen en Gewesten eenvoudig worden uiteengezet, en dat deze in onze Ambassades en Consulaten in het buitenland wordt verspreid. Ik denk dat het niet goed is dat in het buitenland een beeld overkomt van een tegenstelling tussen Vlaanderen en België. Wij moeten het imago kunnen creëren van een volwaardige integratie. Dit vraagt wel een mentale aanpassing bij de diplomatieke ambtenaren die door de Belgische Regering zijn benoemd, en er mag van die kant geen centralistische unitaire strekking worden aangehouden. Maar ook wij Vlamingen strijden beter vóór iets, dan tegen iets. En als we al terecht kibbelen en kakelen doen we dat best alleen binnen de omheining van onze eigen Belgische tuin, en niet daarbuiten.

Gemeenschapsminister Buchmann die de coördinatie inzake het buitenlands beleid voor zijn „rekening” – het woord is eufemistisch – heeft, zou een studie laten maken over hoe Vlaanderen zijn imago in het buitenland kan opbouwen. Is daar al iets meer over te vernemen ? Wat wensen wij dat het buitenland over ons denkt ; beantwoordt dat aan wat we zijn ; aan wat het buitenland denkt dat we zijn enzovoort. Is dit geplaatst binnen de staatsstructuren, en komen daar zowel de culturele als de economische aspecten aan bod ?

Om deze buitenlandse economische en culturele betrekkingen optimaal te verzorgen moeten we de kanalen van de staatsstructuren bevaren. Minister Buchmann is de contactman tussen de nationale en Gemeenschapsorganen. Het overleg is waarschijnlijk nog in een experimentele fase, dat wil zeggen dat men voorzichtig vooruitgaat en aftast wat definitief kan worden. Is het te veel gevraagd van de Minister te vernemen welke concrete „passerelles” er tussen de nationale Regering en de Vlaamse Executieve bestaan om het buitenlands beleid te coördineren, hoe de ontmoetingen evolueren en wat hij uiteindelijk hoopt te bereiken ?

Cultureel zijn we met onze buiten-

landse betrekkingen gestart toen we nog alleen een Cultuurraad hadden. De opgerichte organen werden sindsdien aangepast. Maar het essentiële wordt toch voortgezet, zij het met nieuwe accenten tengevolge van de opgedane ervaring. In de Commissie is men aan de bespreking toe van wat tot een beleidsnota over de culturele internationale samenwerking kan leiden. Ik werd tot verslaggever ervan aangeduid, en ik hoop te gelegener tijd aldus ten gronde over de zaak te mogen rapporteren.

Ik beperk me thans tot enkele persoonlijk ke beschouwingen en vragen tot Gemeenschapsminister Poma. Het is stil geworden rond „De Brakke Grond”. De moeilijkheden met de theaterunie beroeren ons hier niet zo erg.

Het heeft wat gewaaid toen cultuurwerkers de uitgaven ervoor betwistten, terwijl zij zelf aan besnoeiingen in hun inkomen toe waren, en het management werd al te veel op fouten en onvoldoende op zijn mérites beoordeeld zodat uiteindelijk alleen met een zondebok tot zuivering kon worden overgegaan. Ik acht het wenselijk dat wij een dergelijk Vlaams Huis in het buitenland hebben. Het zou me echter wel interesseren van de Minister te mogen vernemen hoe de „bedrijfsvoering” – als ik dat woord hier mag gebruiken – nu wordt aangepakt. Kan in één paragraaf worden gezegd welke de objectieven zijn en met welke middelen en welke organisatiestructuur deze worden nagestreefd ?

Het mag mijns inziens niet zó zijn dat er aan cultureel buurtwerk wordt gedaan, met andere woorden, dat het zo „volks en anti-elitair” – ik citeer – „mogelijk moet zijn voor de mensen van de buurt”. Ik ben de mening toegedaan dat de Brakke Grond het beste van onze Vlaamse Gemeenschap als in een uitstralraam moet tonen aan heel Nederland. Wellicht ware het goed bij de Nederlanders te enquêteren wie wat weet van de Brakke Grond, zodat wij doelmatiger het beleid kunnen bijsturen. Dat we eerst naar Nederland hebben uitgezien is begrijpelijk. Met het Nederlandse volk voelen wij ons verbonden, de gouden eeuw van 't Noorden is dank zij de immigratie van uit het Zuiden

Steverlynck

mogelijk geweest. Dat is geschiedenis. Nu is het onderscheid tussen onze volkeren tot fundamentele culturele, mentale en maatschappelijke verschillen uitgegroeid. Zelfs de taal is zó verschillend in haar diepste affiniteit en uitdrukkingswijze dat de Taalunie, naar mijn mening, ter bevordering van de eenheid veel werk zal hebben – maar versta me niet verkeerd – ik acht dat niet alleen wenselijk maar ook noodzakelijk om in de wereld als volk erkenning te krijgen, en er onze rol zowel op het gebied van de kunst als van de economie te kunnen spelen.

In verband met de Taalunie en meer bepaald naar aanleiding van de mondelinge vraag van de heer Van Elewycq aan Minister Galle wens ik aan Minister Geens te vragen wat precies de draagwijdte is van het incident tussen de Ministers Brinkman en Galle dat volgens de heer Van Elewycq een gevaar inhoudt voor het voortbestaan van de Taalunie. De beroering die is ontstaan rond het P.C. Hooft-prijs omdat Minister Brinkman, unaniem gesteund door de Nederlandse Regering, de jury niet volgt in haar keuze, blijft ook de Vlaamse Executieve niet onverschillig te laten. Zij neemt ter zake echter geen eensgezinde houding aan. Hoe moeten wij de reactie van Minister Galle beoordelen? Hij heeft vanzelfsprekend recht op vrije meningsuiting, maar de brief waarin hij mededeelt dat hij niet meer wenst te zetelen in de Taalunie heeft, althans volgens de pers, als tegenreactie een brief uitgelokt van Minister Geens. Het gaat hier dus blijkbaar om meer dan een persoonlijke aangelegenheid. De Voorzitter van de Vlaamse Executieve is mijns inziens aan de Vlaamse Raad dan ook verduidelijking verschuldigd.

De verhouding tussen Vlamingen en Nederlanders wordt gekenmerkt door aantrekking en afstoting. Toenadering moet de vervreemding verhinderen.

En het beste ware ons samen in te zetten voor een gemeenschappelijk project. Zo denken de Nederlanders aan een actie in de USA, terwijl ze de wederkerigheid van een Nederlands huis bij ons in de lade hebben opgeborgen. Wordt door de Minister op uitvoering

daarvan aangedrongen? Mijnheer Deleu van „ons Erfdeel” heeft op de Frans-Vlaamse Cultuurdagen te Waregem verleden jaar een lans gebroken om ook Wallonië een voorrang te geven in onze buitenlandse samenwerking. Er zou kunnen op gewezen worden dat de Vlaamse Gemeenschap in het „Maison Culturelle” van de Franstalige Gemeenschap te Parijs mag tentoonstellen en de Franse Gemeenschap in de Brakke Grond. Ik kan me verheugen in deze experimenten, maar er past toch een waarschuwing bij: er steeds voor te zorgen enerzijds de tegenstellingen niet op te blazen, en anderzijds toch de culturele eigenheid te beklemtonen.

Tenslotte enkele woorden over onze economische buitenlandse betrekkingen. De economische betrekkingen behoren tot de bevoegdheid van Minister Geens, maar Minister Buchmann is bevoegd voor de coördinatie op buitenlands vlak. Enerzijds is er de exportbevordering, en anderzijds het aantrekken van buitenlandse investeringen of het draineren van „compensaties” voor overheidsbestellingen naar ons Gewest. Zo moeten wij een gevecht leveren op een dubbel front: het binnenlandse front, én het buitenlandse front. Welke is de houding van de Vlaamse Executieve ten opzichte van de BDBH? Minister Gol, die nu ook bevoegd is voor de buitenlandse handel, heeft in de pers een interne regionalisering van de BDBH aangekondigd. Het Vlaamse Gewest maakt nu wel deel uit van Beheerraad en Directiecomité, en heeft aldus inkijsrecht en inspraak in de voorbereide acties, maar er is ook de lange-termijn visie van een betere Vlaams-economische verdediging in een uiteindelijk optimale federale staat.

Ik denk dat wij de Vlaamse economie en de export het best kunnen verdedigen binnen de staatsstructuren die evenwel in meer reële bevoegdheden en middelen voor de Gewesten moeten voorzien. Vooreerst omdat het nu de enige zijn die ter beschikking staan. Maar ook omdat het buitenland zich niet met binnenlandse „twisten” wil inlaten noch erin wil gemengd worden. Laten we pragmatisch zijn en resultaten halen, eerder dan principiële standpunten in te nemen waar-

mee we ons zelf alleen intellectueel kunnen bevredigen.

De buitenlandse politiek is met het hele economische gebeuren verbonden. Zo ook is de globale politiek van de Vlaamse Gemeenschap niet beperkt tot aan de grenzen, maar heeft slechts zin in zoverre rekening wordt gehouden met de buitenlandse dimensie, waarvoor ik hier een pleidooi heb willen houden. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Van Elewycq heeft het woord.

De heer J. Van Elewycq : Het was niet de bedoeling een misverstand te creëren, zoals dit evenmin de mijne was. Ik zal u zo dadelijk een exemplaar van mijn dringende vraag overhandigen. U zal merken dat ik niet de termen heb gebruikt waarvan u meent dat ik ze heb gebruikt en waarvan het niet in mijn bedoeling lag ze te gebruiken.

In mijn vraag is nergens sprake van ontslag uit het Ministercomité maar wel over het niet-bijwonen van vergaderingen in een gegeven situatie. Dat is een fundamenteel ander probleem.

De heer E. Beysen : Dit is een socialistische subtiliteit.

De heer J. Van Elewycq : Ook de wijze waarop ik mijn vraag heb gesteld...

De heer A. Steverlynck : Die ik heb gehoord.

De heer J. Van Elewycq : . . . is enigszins anders dan wat u meent te hebben gehoord.

Ik zal u een exemplaar van mijn vraag bezorgen. Dan is het misverstand wat ons betreft uit de wereld geholpen.

De heer A. Steverlynck : Het is niet de bedoeling geweest misverstanden te creëren, maar ik begrijp niet dat u over een misverstand spreekt. Ik heb uw vraag gehoord en heb in mijn betoog geen gewag gemaakt van een ontslag. Ik heb gezegd dat hij niet meer wenst te zetelen zoals ik in het antwoord van de Minister heb gehoord.

Ik heb gewezen op twee feiten: er is een brief van Minister Galle en volgens de pers een brief van Minister

Steverlynck

Geens.

Ik vraag de Vlaamse Executieve wat de draagwijdte is en hoe het standpunt van de Vlaamse Executieve is inzake dat kleine incident. (**Applaus bij de CVP**)

De Voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, zoals de vorige sprekers reeds hebben onderstreept, is het moeilijk om alles, in verband met ons buitenlands beleid, correct te formuleren.

Wij bevinden ons nog in een vrij moeilijke positie. Een van de redenen van de moeilijke positie van de Vlaamse Raad en van de Vlaamse Executieve in verband met het buitenlands beleid is de argwaan van de centrale Regering. Ik heb steeds het gevoel dat de centrale Regering elke stap van de Vlaamse Executieve op buitenlands terrein met argwaan, met een zekere arglistigheid bekijkt, alsof de Vlaamse Executieve zich in het buitenland bevoegdheden wil aanmeten die haar niet toekomen. De reacties zijn soms krampachtig en onbegrijpelijk.

Ik geef er een voorbeeld van. Toen werd gevraagd om op de Ambassades van België ook de vlaggen van de Gemeenschappen te hangen, antwoordde het Ministerie van Buitenlandse Betrekkingen dat dit niet kon. Dat is volgens mij een krampachtige reactie.

Zou op die buitenlandse territoria van België zeer natuurlijk en normaal uiting worden gegeven aan onze staatsinrichting, zou dit blijk geven zijn van een normale verwerking van onze grondwetsherziening ?

Ik zie geen enkele reden waarom aan de Ambassade van ons land in Washington naast de Belgische vlag niet de vlaggen van de Gemeenschappen kunnen uithangen.

Dit heeft geen enkele repercussie op onze verhoudingen op internationaal vlak. De reactie van het Ministerie van Buitenlandse Betrekkingen ten opzichte van de symbolen van de Ge-

meenschappen is overjarig, voorbijgestreefd, doet niet ter zake en roept enkel tegenreacties op. Waarom deze veranderingen niet eenvoudig aanvaarden en hun symbolen ?

De heer H. Weckx : Zou u niet kunnen beginnen met de Brusselse gemeentehuizen en vragen of deze ter gelegenheid van 11 juli de Leeuwevlag uithangen, eventueel naast de Belgische vlag. Ik wou maar even signaleren dat in ons land in de Hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap de situatie die u aanklaagt zich nog geregeld voordoet.

De heer P. Van Grembergen : Ik sta volkomen achter uw suggestie maar de situatie in Brussel heeft helemaal niets te maken met wat ik noem de krampachtige houding die de centrale Regering aanneemt ten opzichte van Vlaamse Regeringsleden wanneer deze contacten leggen met het buitenland. Ik geef toe dat er coördinatie en samenwerking moet zijn met de centrale Regering wanneer de Vlaamse Executieve een initiatief neemt op buitenlands vlak. Men mag elkaar niet voor de voeten lopen of een initiatief afbreken.

Ik merk echter dat Waalse Gemeenschapsministers en Vlaamse Gemeenschapsministers en leden van de centrale Regering in afzonderlijke delegaties naar Japan trekken en dat dit verkeerde indrukken wekt bij de Japanse overheid – dit maak ik op uit de kranteverlagen die daarover verschenen zijn – en zulks is totaal onnodig.

– Mevrouw G. Devos, Eerste Ondervoorzitter, treedt als Voorzitter op.

Het zou even goed correct kunnen gebeuren. Wij hebben de federale stap gezet – onvolkomen, onvolledig, maar dit is een interne kwestie die wij op binnenlands vlak moeten regelen. In 1971 heeft de heer Gaston Eyskens, toenmalig minister, ondubbelzinnig gezegd : „het unitaire België is voorbij. Wij zijn nu aan een nieuwe indeling – staats-, en maatschappelijk – in deze Staat.”

Als dat op een evenwichtige en correcte wijze via onze diplomatieke posten en ambassades naar het buitenland wordt overgebracht – en de heer

Steverlynck heeft daarop in het verleden teecht gewezen – zie ik niet in waarom wij steeds in een ongezond gevecht moeten staan, terwijl het gaat over instellingen die wij zelf hebben geschapen en gewild. De enen moeten het bestaan aanvaarden van de anderen. De centrale Regering moet aanvaarden dat er federale Ministers zijn die op dat vlak initiatieven kunnen nemen.

Wanneer de havenstad Antwerpen – en ik doe niets af aan de initiatieven die door Antwerpen worden genomen – contacten legt met China, met de Verenigde Staten, met Zuid-Afrika, verloopt dat op een normale wijze en niemand voelt zich daardoor benadeeld.

Er wordt aanvaard dat Antwerpen initiatieven neemt, maar als de Vlaamse Executieve met enige allure – en waarom niet – initiatieven neemt om zich aan het buitenland op te dringen, – Flanders Technology is daarvan toch een praktische verwezenlijking – zou dat niet kunnen of niet mogen. Het moet gedaan zijn met de onnatuurlijk ke centrale tegenwerking ten opzichte van de Vlaamse Executieve. Dit lokt dan tegenreacties uit.

Wij zouden daarvan moeten kunnen afstappen om tot een natuurlijke evolutie in die richting te komen.

In verband met de Brakke Grond, heb ik naar collega Beysen geluisterd.

Naar mijn mening hoeven wij niet naar Nederland te gaan met een vorm van minderwaardigheidscomplex. Wij moeten doodeenvoudig naar Nederland gaan en daar als Gemeenschap aanwezig zijn. Of hen dat aanstaat of niet, het doet niets ter zake. Veel te regelmatig geven wij de indruk dat wij, bij alles wat wij doen, het goedkeurend oog van onze Nederlandse broeders nodig hebben, die dan moeten zeggen of wij eigenlijk op de goede weg zijn, dat wat wij doen behoorlijk is, dat wij volwassen zijn, dat wij een beschaafde taal spreken. Wij vragen en willen toch geen maatschappelijke begeleiding van Nederland. Ik hoef die Nederlandse complimenten of akkoorden niet. Wij zijn een volwassen Gemeenschap. Wij handelen, wij werken op de wijze

Van Grembergen

zoals wij dat willen, wij doen een keuze om het even of zij het aanvaarden of niet. Er komt misschien een periode dat zij onze inzichten zullen **bijtre-**den, maar de goedkeuring die wij telkens zouden moeten krijgen èn op het culturele vlak èn op het letterkundige vlak voor elk initiatief dat in Vlaanderen wordt genomen, en in de Brakke Grond wordt gebracht, vind ik niet noodzakelijk. Wij zijn volwassen genoeg om onze weg zelf te bepalen. Als dit mogelijk is in samenspraak met Nederland, des te beter. Ontstaan er meningsverschillen, tot daar. Een mentaliteitsverschil, mijnheer Beysen, is er inderdaad. Het **mentaliteits-**verschil kan even goed worden gemeenten tussen Antwerpen en Oost-Vlaanderen, tussen West-Vlaanderen en Limburg.

Is dit mentaliteitsverschil tussen Nederland en Vlaanderen dan zo groot? Als ik met Nederlanders praat, komen wij bij de praktische vormgeving en bij normale zaken tot een vrij grote eensgezindheid. Er is een grens, er is een geschiedkundig verleden, die wij niet ongedaan kunnen maken. Er is verschil maar er is veel meer **gelijklo-**pendheid en er is veel meer **gemeen-**schappelijks.

Er zijn wel andere klemtonen, maar die zijn er ook reeds tussen West-Duitsland en Oost-Duitsland en die zijn maar sedert 40 jaar gescheiden. Tussen beide Duitslanden is er op dit ogenblik een grote mentaliteitsverschuiving die zich niet alleen in de politiek, maar ook in het dagelijkse leven uit. Doen zij daarom afstand van hun culturele eenheid, van hun taaleenheid, van het feit dat zij hoe dan ook tot dezelfde volksgemeenschap behoren? Welneen, zij doen daar geen afstand van. Men moet dit verschil in klemtonen niet argwanend bekijken, maar aanvaarden. Wij hoeven niet het Nederlandse niveau voor ogen te hebben, wij hebben ons eigen niveau en Nederland kan ons waarnemen. Wat wij kwalitatief te bieden hebben zal zich uit zichzelf opdringen.

De televisie geeft het voorbeeld. Vele Nederlanders kijken naar de BRT, vooral naar de wetenschappelijke programma's en de schoolprogramma's,

omdat zij goed zijn. Op hun beurt kijken vele Vlamingen naar de Nederlandse TV. In feite is er een zeer grote doorstroming, die wij niet kunnen ontkennen. Er is wel een verschil tussen de vóóroorlogse en de náoorlogse periode. In de periode 1920-1940 was er al een doorstroming die te maken had met het feit dat veel activisten uit Vlaanderen naar Nederland waren getrokken. Er was een uitwisseling tussen de professoren, er was literaire uitwisseling, wetenschappelijke uitwisseling enzovoort.

Deze intense samenwerking was echter beperkt in volume, terwijl de uitwisseling nu in grote stromen tussen Nederland en Vlaanderen gebeurt.

De Brakke Grond is voor mij essentieel en moet verder worden uitgebouwd. Dat kan weliswaar op een andere wijze. Wij dienen hiervoor geen vast stramien te hebben, de ervaring moet meespelen. Wij dienen ook na te gaan hoe de Nederlanders deze Vlaamse aanwezigheid ervaren. De aanwezigheid van de Vlaamse Gemeenschap in de culturele Gemeenschap van Nederland waarmij wij verbonden zijn lijkt mij echter absoluut noodzakelijk. De weg daar naartoe en de wijze waarop, daarover kan mijns inziens worden gediscussieerd en moet voortdurend worden gediscussieerd.

De heer E. Beysen : Mijnheer Van Grembergen, ik kan in uw slotbeschouwing inkomen, maar wanneer wij naar het buitenland gaan, moeten wij dat vooral met stijl doen. Ik denk dat wij op dat stuk in Nederland een kans gemist hebben. Uzelf of één van uw collega's heeft in Openbare Vergadering of in de Commissie gezegd dat wij nauwelijks het peil halen van een parochiehuis. Mijnheer van Grembergen, om dezelfde terminologie aan te houden zou ik zeggen dat wij van onder „de kerktoren” vandaan moeten komen en een eigen stijl moeten aanwenden. Dat is een eerste criterium.

De heer P. Van Grembergen : Ik heb geen last met uw opmerking, mijnheer Beysen, alleen kan men „over wat stijl is” discussiëren. Maar dat is een andere beschouwing.

Een derde opmerking gaat vooral de

Minister van Cultuur aan en betreft de status of het gebruik van het Nederlands in het buitenland of in aangrenzende gebieden. Ik voel mij niet gelukkig wanneer ik de groeiende invloed van het Engels in onze taalgemeenschap zie. Niet dat ik daar krampachtig tegenover sta. Men moet aanvaarden dat in de wereldgemeenschap die steeds dichter naar mekaar groeit een taal als middel tot communicatie moet worden gekozen, dat kan dan zeer goed het Engels zijn. In 1985 is de situatie zo dat het Engels de wereldcommunicatietaal is geworden. Dat is voor mij geen probleem. Wat voor mij wel een probleem is is het feit dat er uiteindelijk door de massale invloed van deze taal geleidelijk een verbastering komt bij alle andere talen en cultuurtalen.

In Frankrijk heeft men zich daartegen verzet en bestaat er een wet om te voorkomen dat de Franse taal niet meer voortdurend door Anglicismen kan worden geïnfiltreerd. Dat was hun manier om zich daartegen te verzetten. Of wij het op die wijze moeten doen weet ik ook niet en daarover durf ik mij niet zomaar uitspreken. Het gevaar bestaat echter – misschien minder bij ons in Vlaanderen maar het is reëel in Nederland dat de taal te pas en te onpas met woordleningen uit het Engels wordt opgevuld. Welnu, dit is mijns inziens een zeer ongelukkige situatie.

De laatste jaren wordt in het Europese Parlement vrij veelvuldig gesproken over de rijkdom die Europa aan cultuurpatrimonium, **cultuurverscheiden-**heid, volkerenverscheidenheid en taalverscheidenheid heeft te bieden. Wij zeggen dat dit inderdaad ons patrimonium is en wij maken een groot onderscheid tussen de melting-pot van de Verenigde Staten en de ongelooftelijke aanbieding die wij vanuit het oude Europa kunnen geven aan geschiedkundig, volkeren- en **taalpatri-**monium.

Welnu, het Nederlands behoort daar ook toe. Het Nederlands is hoe dan ook een taal gesproken door 20 miljoen Nederlanders en dit, met een bepaald en beperkt uitstralingsvermogen.

Ook wens ik een woordje te zeggen

Van Grembergen

over de Duitse taal.

In de voorbije periode werd het Duits, na het Frans en na het Engels, als volgende taal gekozen. Mijn generatie nam natuurlijker wijze het Duits als taal na het Frans en het Engels. Nu is er een verschuiving aan de gang, in sommige gevallen naar het Spaans en in andere naar het Russisch.

De heer E. Beysen : Vroeger was er geen keuze, dat is het verschil.

De heer P. Van Grembergen : Inderdaad, er was geen keuze, maar de situatie was ook anders want de Duitse invloed, als cultuurgegeven, was veel groter dan nu.

Mijns inziens hebben wij hoe dan ook nog altijd belangrijke banden met Duitsland. De economische relaties tussen de Benelux en Duitsland zijn nog altijd een van de belangrijkste. Persoonlijk ben ik er niet zo gelukkig om dat men zich verwijdert van het Duitse taalgebruik.

Het omgekeerde doet zich ook voor.

In Duitsland was er vroeger vrij veel belangstelling voor het Nederlands, vooral dan in de deelstaat **Rijnland-Westfalen**. Het dialect daar leunt zeer dicht aan bij onze dialecten. Het is niet het Hoogduits dat daar gesproken wordt maar het Nederduits dialect. Er bestaat een zeer grote verwantschap tussen de Maaslandstreek en de streek van Rijnland-Westfalen. Men heeft er echter op dit ogenblik zeer weinig belangstelling voor het aanleren van het Nederlands. Nochtans is men in Rijnland-Westfalen zeer gevoelig voor de achteruitgang van de Duitse taalpositie bij ons. De éne gevoeligheid zou dus in verband kunnen gebracht worden met de andere gevoeligheid.

Mijnheer de Minister, daarom vraag ik u of er echt geen wisselwerking met een zekere druk kan worden uitgeoefend tot promotie van het Nederlands, in ruil voor promotie van het Duits bij ons. Er is belangstelling aan de basis maar de leraars zijn niet voorhanden en wanneer die er wél zijn krijgen zij geen kansen om hun opdracht te vervullen.

De relaties tussen Duitsland en Benelux zijn economisch belangrijk, maar wanneer men de opsplitsing maakt per Staat kan worden gezegd dat, economisch gezien, de deelstaat **Rijnland-Westfalen** de belangrijkste economische handelspartner is van de Benelux. De wederzijdse kennis van de taal zou op dat vlak zeer gunstig kunnen zijn, de economische landen verstevigen en uiteindelijk het Nederlands ten goede kunnen komen.

Mijnheer de Minister, ik wil nog een woordje zeggen over **Frans-Vlaanderen**. Ik wens dit onderwerp te ontdoen van romantische bespiegelingen. Ook over het feit dat wij dat grondgebied liever bij Vlaanderen hadden behouden wens ik nu niet uit te weiden.

Wat ik wél weet is dat in **Frans-Vlaanderen** een stroming aan gang is die steeds sterker wordt met name het zoeken naar de eigen roots, de eigen oorsprong en afkomst, de eigen geschiedenis. Deze stroming zien wij in gans de wereld, ook in de Verenigde Staten en Rusland. In Rusland, hoe centraliserend en vervlakkend die Staat ook werkt, kent men in Estland, Letland en Litauen een voortdurende herbronning. Daar stelt men zich de vraag : van waar zijn wij afkomstig, welk is onze volksoorsprong ? Men schakelt dat niet uit.

Welnu, in Frans-Vlaanderen is die strekking ook aanwezig. Wij hoeven daar geen staatkundige rel van te maken, want dat zou deze zaak geen dienst bewijzen. Integendeel, wij kennen het centralistisch patroon in Frankrijk. Het zou een repressieve aanpak voor gevolg hebben en daarmee zijn we niets gebaat. Wat ik wel vind is, dat wij initiatieven zouden moeten nemen om via u, mijnheer de Minister van Nederlandse Cultuur, stappen te doen om tot een erkenning van de volkstaal te komen in **Frans-Vlaanderen**. Er is ook een politieke stroming daar die geleidelijk op gang komt en die de specificiteit het volkseigene, van dit Frans-Vlaanderen in de belangstelling wil brengen. De economische banden tussen Rijsel en West-Vlaanderen zijn een feit en de uitwisselingen zijn er. Maar er is cultuur-historisch veel meer ! Daarom moeten wij trachten de onderbouw, ook op taalgebied, te stimuleren. Ik

zou u derhalve vragen dat u in de periode die u nog gegund is – daar komt een eind aan, maar dat is een andere beschouwing – de noodzakelijke aandacht daaraan zoudt willen besteden.

De heer E. Beysen : Dat zeggen is wel een teken van ongeduld.

De heer P. Van Grembergen : In de politiek moet men ongeduldig zijn, mijnheer Beysen. Men moet zich een bepaald doel stellen. Als u „Vrijheid en vooruitgang” als slogan hebt, dan denkt u allicht vooral aan vooruitgang en dat is geen statisch gegeven. Maar ik wil hierover niet verder filosoferen.

De Voorzitter : We wijken af.

De heer P. Van Grembergen : Ik wou, zeer in het kort nog een tweetal punten bespreken.

In verband met onze bevoegdheid inzake ontwikkelingssamenwerking bestaat, naar mijn mening, bij alle Vlaamse partijen eensgezindheid ten gronde. Er zijn verschillende redenen om voorop te stellen dat de ontwikkelingssamenwerking tot onze bevoegdheid moet behoren.

Ten eerste, in Vlaanderen is er een uitgesproken belangstelling voor ontwikkelingssamenwerking, die veel sterker is dan in het andere landsdeel, maar onze invloed in ontwikkelingssamenwerking op centraal vlak is omgekeerd evenredig met wat er in feite aan de basis gaande is. Dat is belangrijk.

Ten tweede, wij zenden uit Vlaanderen heel veel mensen naar ontwikkelingslanden, tegen geringe vergoeding. Dat zijn de echte vrijwilligers. Degenen die vanuit ABOS naar de ontwikkelingslanden gezonden worden, de gepatroneerden, komen eigenlijk tegen een goed loon aan hun trekken. Op dat vlak is er dus disproportie.

Ten derde, ontwikkelingssamenwerking heeft te maken met economie – ik ontken dat niet – maar ook met de cultuur, met de levenswijze, met de mens in zijn totaliteit en daarom moet ook die materie tot onze bevoegdheid behoren.

Derhalve vraag ik dat de Executieve,

Van Grembergen

wat dat betreft, een ontwerp van decreet bij de Raad zo indienen. Wij hebben zelf als fractie een voorstel van decreet ingediend, maar het zou nuttig zijn mocht er vanwege de Executieve zelf ook een initiatief worden genomen. Wij kunnen dan onze standpunten vergelijken. Vermits wij als partij en daarover eensgezind zijn, zie ik niet in waarom er geen pragmatisch initiatief zou worden genomen door de Executieve die zeker genoeg gegeven heeft om een bestudeerd, uitgelijnd, gewikt en gewogen ontwerp naar voor te brengen. Ik vraag daarvoor dus de nodige belangstelling vanuit de Executieve. Ontwikkelings-samenwerking vinden wij zeer belangrijk want ook dit is een wijze waarop een land of een Gemeenschap zich aanbiedt in de hele wereld.

Een laatste punt waarover ik even wil uitweiden zijn de vragen in verband met de Taalunie.

Mevrouw de Voorzitter, ik vrees dat ik mijn spreektijd al heb overschreden.

De Voorzitter : Dat is juist, maar ik heb u nog geen wenk gegeven.

De heer P. Van Grembergen : Ik moet ervoor waken dat ik mijn fractiegenoten niet in moeilijkheden breng en dat ik niet te veel opmerkingen uitlok van het Bureau omdat wij, inzake spreek-tijd, gezondigd hebben.

De Voorzitter : Verlies nu verder niet te veel tijd, mijnheer Van Grembergen.

De heer P. Van Grembergen : Ten aanzien van de Taalunie verneem ik, volgens de heer Van Elewyck verduidelijkte subtiliteit, dat Minister Galle voorlopig geen deel meer wenst uit te maken van het Comité van Ministers.

U zegt dat Minister Geens ook een brief heeft geschreven naar de Voorzitter van het Comité van Ministers. Mijn vraag is welke de opvatting van de Executieve hieromtrent is.

De heer G. Verhaegen : Dit is een juiste vraag.

De heer A. Steverlynck : Als Voorzitter

van de Vlaamse Executieve ?

De heer P. Van Grembergen : Soms wordt wel ten opzichte van de Vlaamse Raad een zeker mistgordijn opgehangen. Inderdaad, op een bepaald ogenblik spreekt Minister Geens in persoonlijke naam, maar dat weten wij dan niet zo duidelijk. Soms spreekt een Minister in naam van de Executieve, maar dat weten wij ook niet duidelijk. Soms spreekt de Voorzitter van de Executieve als Minister of ten persoonlijke titel, soms als Voorzitter van de ganse Executieve, soms als Voorzitter van een deel van de Executieve. Het is niet eenvoudig voor ons, die ten opzichte van de publieke opinie als dé specialisten worden aangezien, om het te begrijpen. Het zou misschien nuttig zijn erbij te zeggen dat als men ex cathedra spreekt...

Minister J. Buchmann : Men zou misschien beter wat minder spreken.

De heer G. Verhaegen : Ik heb al de suggestie gedaan wat minder te spreken !

De heer P. Van Grembergen : Ik zou hieromtrent het standpunt van de Executieve willen kennen.

Ik wens eveneens enkele vragen te stellen over het Comité van Ministers zelf. Welke zijn de specifieke bevoegdheden die aan Minister Galle in dit Comité werden toevertrouwd ? Hoe dikwijls heeft het Comité van Ministers tijdens de voorbije drie jaar vergaderd ? Hebben alle Vlaamse Ministers — want in dit Comité hebben meerdere leden van de Vlaamse Executieve zitting — aan deze vergadering deelgenomen ? Wanneer Minister Galle de vergadering ten tijdelijke titel niet bijwoont, wordt hij dan door iemand vervangen ? Wie vervangt hem ?

Wordt door de wijze van ageren, de Taalunie niet nodeloos en zinloos vermengd met een aangelegenheid waarin de Nederlandse Regering haar verantwoordelijkheid heeft genomen ? Ik heb mijn persoonlijke beschouwingen over het al dan niet toekennen van de P.C. Hooftprijs. Ik weet, Erasmus heeft het destijds ook moeilijk gehad en in Engeland Thomas Moore

eveneens ten opzichte van de Executieven van hun tijd. Filosofisch heb ik inderdaad hieromtrent mijn bedenkingen.

De heer G. Verhaegen : Guido Gezelle had het ook niet bepaald gemakkelijk !

De heer P. Van Grembergen : Het is de Nederlandse Regering in haar totaliteit die een beslissing heeft genomen. Welke is onze houding daartegenover ?

Op dat vlak wens ik ook de volgende vraag te stellen. Er werd een bedrag van 50.000 gulden uitgetrokken voor de Algemene Conferentie van de Nederlandse Taal en Letteren. De Conferentie 1984 heeft echter 100.000 gulden gekost. De opstellers van het Taalunieverdrag — Verdrag dat wij in deze Raad unaniem hebben goedgekeurd — hebben gemeend dat de traditie van deze Conferentie moest worden voortgezet. Het Comité van Ministers heeft begin 1984 de statuten van de Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren opgesteld. In deze statuten wordt uitdrukkelijk de verplichting vastgelegd jaarlijks een Algemene Conferentie te organiseren ; een dergelijke Conferentie kost dan ook geld. Zij vraagt maanden aan voorbereiding in commissies en werkgroepen. Hiervoor worden deskundigen aangesproken, onder meer hoogleraren, schrijvers, taalkundigen en letterkundigen. Met de vaststelling dat de Conferentie over niet meer dan 50.000 gulden kon beschikken, werd beslist de Conferentie in plaats van drie dagen slechts twee dagen te laten duren.

— De heer J. Pede, Voorzitter, treedt opnieuw als Voorzitter op.

Er zou ook aan de vergoedingen van de titularissen van de werkgroepen worden gepeuterd. Het gevolg is dat belangrijke leden van die werkgroepen zeggen : als u ons niet kunt betalen is voor ons de belangstelling om mede te werken toch niet op hetzelfde peil als bij volledige betaling. Inderdaad, een deel van die medewerkers moet leven van literair werk of van hun medewerking op dat terrein.

Mijn vraag is bijgevolg : op welke wijze zal aan dat probleem tegemoet

Van Grembergen

worden gekomen ?

Tevens is er aan deze zaak een pijnlijk aspect : de algemene Conferentie heeft in het verleden onder meer besloten tot een jaarlijkse publikatie van een poëtisch akkoord, een dramatisch akkoord en een kritisch akkoord. Dat zijn bloemlezingen over het beste van wat in het Nederlandse taalgebied in een bepaalde periode werd gepresteerd. Thans verneem ik dat er besloten werd dat deze reeks voor 1985 zou worden onderbroken, dit wegens geldgebrek. Is dit juist ?

Graag zou ik eveneens vernemen of de Vlaamse leden van het Comité van Ministers in de Taalunie deze maatregel unaniem hebben goedgekeurd en of zij het eens waren met de beperking van de middelen. In bevestigend geval zou ik zeggen dat ik de krenterigheid op dat vlak betreur.

Collega's, ik ben er mij van bewust dat ik onvolledig in mijn uiteenzetting ben geweest. Binnen het tijdsbestek dat ons wordt toegemeten was het echter moeilijk meer te zeggen. Dat kan dan nog wel bij een andere gelegenheid. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Declercq heeft het woord.

De heer R. Declercq (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, waarde collega's, bij Internationale Culturele Betrekkingen zullen de verhoudingen wel liggen zoals bij de nationale Culturele Betrekkingen. Daarmee bedoel ik dat alles waar men niet goed weg mee weet in de culturele stoofpot gestopt wordt. Wetende dat de binnenlandse cultuur reeds zeventien materies bevat vermoed ik dat Internationale Culturele Samenwerking met nog meer materies af te rekenen heeft. Het is toch allemaal cultuur. Cultuur is dus ook de manier waarop wij onze aardappelen schillen en onze wereldberoemde frieten gaarkoken.

Wat Joris Dedeurwaerder in een van zijn bijdragen over onze Internationale Culturele Samenwerking schrijft kan ik volledig beamen. Onze Internationale Culturele Samenwerking is volgens hem niet veel meer dan enkele

teksten, een weinig overzichtelijke reeks cijfers, met een aantal intentieverklaringen erbij. In die zin kan men nauwelijks van een beleid spreken.

In dit betoog spreek ik dan ook niet over cultuur in het algemeen maar beperk ik mij tot het kunstbeleid, dit bij gebrek aan een betere omschrijving. Dat een en ander scheefgroeide en dat het kunstbeleid een **achternahinkend** broertje geworden is, kan het gevolg zijn van de twee decennia geleden genomen beslissing om cultuur te onttrekken aan onderwijs. Dit met het gekende doel en het overigens geslaagde gevolg dat heel de zaak verzuild en gepolitiseerd werd. Voor mij is dit eerder het gevolg van een gebrek aan inzicht, kennis en belangstelling.

Dat er ook nu nog niet veel veranderd is, al neem ik een zekere kentering waar, is vanzelfsprekend. Het is zeker niet mogelijk jarenlange tradities, administratieve rompslomp en gewoontes in een paar jaar tijd te doorbreken. En dit zeker niet wanneer de noodzakelijke middelen niet ter beschikking gesteld worden.

Een inventaris van dit kunstbeleid is

overigens vlug gemaakt. De Brakke Grond te Amsterdam blijkt ondanks goedgemeende pogingen toch een ongelukkige bedoening.

Het Belgisch Huis te Keulen dat met enkele tentoonstellingen weinig van onze Vlaamse artistieke beleving uitstraalt.

Enkele pogingen op het gebied van film, literatuur, muziek en ballet. Vroeger ook enkele prestigieuze tentoonstellingen die omwille van budgettaire redenen niet verder gezet werden. Verder nog de Biënnale van Venetië en Sao Paulo die met de klassiek geworden vertegenwoordiging op zijn Belgisch altijd de indruk geven van „wel willen maar niet kunnen”.

Dan hebben we nog het pak niets zeggende Culturele Akkoorden met veel intentieverklaringen, met andere woorden : „Veel geblaat en weinig wol”. Als besluit kunnen we zeggen dat er in Internationale Culturele Samenwerking veel internationaals zit met veel betrekkingen maar met weinig of geen kunstbeleid.

Wil ik een beeld schetsen van de mo-

Op dringende vraag van SP-fractievoorzitter J. Van Elewyck deelt Gemeenschapsminister M. Galle (SP) de motieven mede voor zijn beslissing niet verder deel te nemen aan de werkzaamheden van de Nederlandse Taalunie

R. Declercq

gelijkheden van een kunstbeleid bij Internationale Culturele Samenwerking, hoe het zou kunnen of hoe het zou moeten zijn, dan moet ik internationaal te werk gaan en bij onze buurlanden te rade gaan.

Zoals u zelf verklaarde in de Commissie, mijnheer de Minister, zijn de Ministers in de ons omringende landen die zich met kunstzaken onledig houden deskundigen op dat gebied en zitten zij niet opgescheept met duizend andere zaken.

Typische voorbeelden zijn Lang in Frankrijk en Mercuri in Griekenland.

Een tweede vaststelling betreft de enorme middelen die in alle Westerse landen, en dit spijs de crisis, ter beschikking gesteld worden van het kunstbeleid. Terecht kan men zich gaan afvragen waarom er in het buitenland zo'n intense belangstelling bestaat voor het kunstbeleid.

Een van de beweegredenen is de enorme publiciteit dat een intens kunstgebeuren voor een land maakt. Het is de public-relation bij uitstek. Kapitaalkrachtige zakenlui en beroemde verzamelaars komen erop af en krijgen zo interesse voor het gehele gebied. In de verantwoording van la Nouvelle Biennale de Paris lezen wij het volgende : „La Biennale de Paris se devait de changer ses structures et son mode de fonctionnement afin de revaloriser la place de la France et les artistes français dans le contexte international”.

„De kunstenaars zijn nog altijd de beste ambassadeurs”, beweren enkele van onze topambtenaren, maar waarom krijgen zij hun zin niet ?

Een andere beweegreden, waar ik bij gebrek aan tijd echter vlug overheen stap, is het economisch belang en de intense tewerkstelling die gepaard gaat met alle vormen van kunstbeleving. Denken we maar aan toneel, tentoonstellingen, veilingen en alles wat met het drukken en verspreiden van boeken te maken heeft. Welk een beweging brengt de muziek niet mee. Niet voor niets werden de Beatles in Engeland geadeld !

Nog een andere beweegreden is het feit dat de mens over steeds meer vrije tijd zal kunnen of moeten beschikken. Kent iemand een beter werkterrein of tijdsbesteding dan het beleven van de waarden van de geest en het volgen van de golven van het gemoed ?

Een andere beweegreden is de filosofische overweging dat het kunstbeleven een absolute vrijheid veronderstelt. Alhoewel niet altijd op de juiste manier geïnterpreteerd werd ze in de Westerse wereld steeds als de hoogste geestelijke waarde nagestreefd. Kunstenaars zijn de herauten van deze vrijheid.

Wie de vrijheid liefheeft brengt eerbied op voor de vrijheid van anderen. En hier komen wij tot de grondslag van onze beschaving : de ware democratie.

Kunst leidt tot begrip en verdraagzaamheid terwijl wapens alleen spanning en vijandschap opwekken.

Als intermezzo kan ik hier Minister Galle gelukwensen om zijn beslissing de Taalunie te verlaten, als protest tegen het weigeren van de Hooftprijs. Hij heeft gelijk dat hij het niet neemt dat een politicus zich met de kunst gaat bemoeien.

Ik weet het wel, ze zullen er in Nederland niet wakker van liggen, maar een machteloos gebaar heeft dikwijls een diepere betekenis dan een overwinning.

Ik wens Minister Brinkman alvast een flinke rel en liefst nog een val van de Regering. Voor de vrijheid van meningsuiting zijn reeds andere katten gegegeld en Nederland heeft een traditie hoog te houden. Hier zijn wij het gewoon dat politici met hun vingers in de kunstpap zitten. Wij hebben er ook de reputatie naar.

Wat de auteur Hugo Brandt Corstius betreft, meen ik dat hij zich goddelijk verkneukelt in het gekwaak om zientwil van de politieke kikkerpoel.

Nog een andere beweegreden is Europa. De Westerse beschaving kneedde Europa. Europa, Europa ! Europa, eeuwenoude smeltkroes en gieterij van het ideeëngoed van de vele culturen, smeltkroes van alle menselijke

uitingen, gedragingen en betrachtingen uitgespreid over een waaier van de meest sublieme tot de meest afstotelijke. Europa, bakermat van de Westerse Beschaving. West-Europa dat spijs de verscheuring van de laatste oorlog en de vreselijke wonde die West scheidt van Oost, dat voor een deel afgesneden van de vloed die haar cultuur moet voeden uit zijn as herren is en over zijn grenzen heen opnieuw zijn boodschap tot het mensdom richt : „Vrijheid van denken, scheppen, voelen en handelen voor iedereen”.

Een geweldige orkaan raast opnieuw, in alle disciplines van de kunst, over het verscheurde Duitsland. Italië spreidt nog steeds onverminderd zijn genialiteit tentoon. Frankrijk werpt zich hals over kop in de strijd en daagt niet alleen New-York maar heel de VS uit.

Het kleine Nederland is het land geworden waar vooral de hedendaagse maar ook alle kunst van de wereld in de talrijke musea haar gading vindt. Spanje en Engeland weten wat hen in deze crisistijd te doen staat. Zelfs IJsland laat zich niet onbetuigd.

In dat geweldige Europa kunnen alleen de Vlaamse kunstenaars niet de rol spelen die hen toekomt. Ook de Waalse kunstenaars staan in de kou. Door onkunde, kortzichtigheid en onwil staan ze buiten het wereldgebeuren.

Decennia lang werd door de Belgische diplomatie het scheppend talent van onze kunstenaars onderkend en genegeerd.

Hoe komt het dat onze expressionisten in de wereld de waardering niet kregen die hen toekomt. Wanneer bekwam Ensor officiële erkenning ? En wanneer Magritte ? Marcel Broothaers verkommerde in 1976 in zijn genialiteit. Zijn triomftocht door de wereld begint nu pas, dit, terwijl onze musea, uitgezonderd het Groeninge Museum en het vernieuwde Museum te Brussel, praktisch niets van hem in hun collectie hebben.

Wat hebben al die verziekte en verpolitiseerde commissies tot nu toe uitgespookt ? Steeds weer werd achter het

D eelercq

net gevestigd zodat andere landen onze groten als boegbeeld gebruiken voor hun eigen bloeiende scholen en tijdperken.

In het buitenland is het beschamend Vlaming te zijn en te moeten onder vinden dat onze levende kunstenaars tekort worden gedaan. Velen zullen mijn pessimisme niet willen delen en zullen verder handelen zoals zovelen doen, dit wil zeggen in plaats van zichzelf aan een strenge kritiek te onderwerpen gaan stikken in de zelfophe meling, de zelfvoldaanheid en de zelf overschatting.

Internationale culturele samenwerking is een keiharde materie, die net zoals internationale handelsbetrekkingen gewiekt en met kennis van zaken moeten worden bedreven. Grote woorden en opzichtige verklaringen halen hier niets uit. Het is toch ondenkbaar dat men bij Internationale Culturele Samenwerking zit te wachten tot de vis bijt. Kan men zich een firma of fabriek voorstellen waar men met de duimen zit te draaien tot er een bestelling binnenkomt? Wie resultaat wil hebben moet de baan op, relaties maken, besprekingen voeren en zijn public-relations verzorgen.

Ik stel vast, en vraag mij tevens af waarom, dat er noch in de laatste Documenta te Kassel, noch in de West-Kunst te Keulen, noch in de toekomstige Biennale van Parijs een Vlaming te bespeuren viel of zal te bespeuren vallen.

„Même pas un ou une Belge” om de onzalige betrekkingen van het geze gende laagland aan de Noordzee in herinnering te brengen.

Terwijl het in Europa overal stormt staan onze kunstenaars buiten de kou treurend te kijken naar wat rondom hen aan het gebeuren is.

Wat spoken onze internationale culturele betrekkers en betreksters eigenlijk uit?

Het is moeilijk aan te nemen dat het niet deelnemen van onze kunstenaars aan dergelijke manifestaties alleen te wijten is aan een gebrek aan midde len. En ik stel me dan enkel en alleen

vragen betreffende de plastische kunst waar wij Vlamingen toch wel iets aan de wereld te vertellen hebben.

Ik heb de indruk dat onze overheid bij gebrek aan kennis geen geloof hecht aan de mogelijkheden van onze eigen scheppende geest. Ik weiger aan te nemen dat onze kunstenaars niet goed genoeg zouden zijn alleen al om de simpele reden dat ze wel aangetrokken worden door internationaal vermaarde galerijen. En daarvoor is het niet genoeg een bepaald artistiek peil te hebben, men moet tevens in de markt liggen.

Hebben wij goede ouderen zoals Lily Dujouri, Jan Vercruyssen, Jef Geys en anderen, we hebben ook goede jongeren zoals de beloftevolle Marc Luyten, Walter Swennen, Franki De Koning enzovoort.

Uw antwoord, mijnheer de Minister, op de schriftelijke vraag van collega Van Grembergen betreffende de aanwezigheid van Vlaamse kunstenaars op de Biennale van Parijs legt in zijn volledig relaas en correct overzicht alle zwakke plekken bloot. Graag vernam ik nog welke twaalf namen door de Vlaamse Commissie van de Beeldende Kunst aan Parijs werden over gemaakt. Graag kreeg ik ook kennis van de behandeling door Parijs van de door de ICS voorgestelde voorstellen, zoals u het formuleerde. Graag zou ik die gegevens toetsen aan de versie die ik van de inrichters in Parijs mocht ontvangen.

En zolang ik geen afdoend antwoord ontvang zal ik wel moeten geloven dat het antwoord aan collega Van Grembergen de uitdrukking is van, in de termen van de „Biennale de Paris”, „une pure impuissance” of anders uitgedrukt dat onze Internationale Betrekkingen op het gebied van ons kunstbeleid grotendeels impotent zijn. **(Applaus bij de VU)**

De Voorzitter : Minister Poma heeft het woord.

Minister K. Poma (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik wens eerst de verslaggever te danken voor zijn uitstekend verslag. Ik moet echter wel wijzen op een kleine fout in het ver-

slag die aanleiding zou kunnen geven tot een verkeerde interpretatie. Op bladzijde 16 wordt in punt b. 1, dat handelt over de culturele en socio-culturele activiteiten, gezegd dat er een akkoord zou zijn met het Ministerie van Buitenlandse Betrekkingen over de bevoegdheid voor het afsluiten van nieuwe culturele akkoorden, dus akkoorden met landen waarmede wij totnogtoe geen cultureel akkoord hadden. Het gaat hier echter niet om het afsluiten van nieuwe akkoorden maar enkel om de ondertekening van nieuwe programma's. Deze aangelegenheid is in feite niet zo belangrijk aangezien wij in de voorbije drie jaar geen enkel nieuw cultureel akkoord hebben afgesloten. Het ligt trouwens ook niet in onze bedoeling om daartoe over te gaan. Toch wou ik op deze vergissing wijzen teneinde te voorkomen dat sommige leden zouden veronderstellen dat het Ministerie van Buitenlandse Betrekkingen voortaan culturele akkoorden zou kunnen afsluiten.

Ik ga akkoord met de correctie die de verslaggever voorstelt om bij het bedrag van 430,2 miljoen frank, vermeld in artikel 58, 100.000 frank voor ontvangsten en uitgaven van orde toe te voegen. Het totaal bedrag komt dan op 430,3 miljoen frank.

De verschillende sprekers hebben hier hoofdzakelijk drie problemen behandeld, namelijk de culturele akkoorden, de Brakke Grond en de Taalunie. Ik zal op elk van deze drie punten afzonderlijk ingaan.

De heer Beysen heeft voorafgaandelijk de vraag gesteld hoever het staat met de omvorming van ICS tot IS. De besprekingen dienaangaande tussen het Kabinet van collega Buchmann en mijn Kabinet zijn zover gevorderd dat op het ogenblik een voorontwerp van decreet klaar is, dat eerlang aan de Executieve zal voorgelegd worden. Deze omvorming, die misschien zeer eenvoudig lijkt voor degenen die niet vertrouwd zijn met de organisatie van de Vlaamse Administratie, brengt echter heel wat problemen met zich. De ICS is immers een parastatale instelling. Het personeel moet dan ook gedeeltelijk worden overgeheveld naar de Administratie, wat aanleiding geeft tot statutaire problemen.

Poma

Wat nu de culturele akkoorden betreft, heb ik daarstraks reeds gezegd dat wij niet van plan zijn eerlang nieuwe akkoorden af te sluiten. In het verslag wordt terecht opgemerkt dat wij een onderscheid maken volgens het belang van het land voor onze Gemeenschap.

Wij sluiten zoveel mogelijk culturele akkoorden af met **Nederlandsprekenden**, in de eerste plaats met Nederland, ondermeer door de Taalunie. U weet dat er problemen zijn met andere Nederlandsprekende landen waar de mensenrechten niet worden geëerbiedigd. Dit is trouwens één van de redenen waarom het cultureel akkoord met een bepaald land thans is opgeschort.

De heer E. Beysen : Ik deel vanzelfsprekend uw mening ter zake, mijnheer de Minister. Wanneer ik echter aandring op de eerbiediging van de mensenrechten, geldt dit niet alleen voor Nederlandstalige landen, maar ook voor alle andere landen. Men mag daar geen onderscheid blijven maken. Indien men optreedt tegen een bepaald Nederlandsprekend land, moet men evenzeer optreden tegen andere landen, ook al zijn die in het Oostblok gelegen.

Minister K. Poma : Ik ben het er volledig mee eens.

De heer E. Beysen : Wat de Nederlandsprekende landen betreft, wil ik uw aandacht onder meer vragen voor de Nederlandse Antillen die vooralsnog niet in de culturele akkoorden zijn opgenomen.

Minister K. Poma : Het tweede probleem is dat van de Brakke Grond. De heer Steverlynck vroeg welke de objectieven, de middelen en de organisatiestructuur zijn.

Wat het budgettaire aspect betreft, wordt de uitgavenbegroting 1985 van het Commissariaat-generaal onder hoofdstuk 54 opgegeven als volgt : 17,2 miljoen frank. Dit bedrag wordt onderverdeeld in huur, onderhoud, beveiliging en bewaking van lokalen : 3 miljoen frank ; herstel van meubilair, materiaal, motorvoertuigen : 2,2 miljoen frank ; energiekosten, gas- en

waterconsumptie : 3 miljoen frank ; kantoorkosten : 1,5 miljoen frank ; behoeftigheden en kleine bestuursuitgaven : 500.000 frank ; publiciteit, propaganda, bibliotheek en documentatie : 1 miljoen frank, verzekering, geschillen, betwistingen en diverse kosten : 1 miljoen frank ; culturele promotie : 5 miljoen frank. Dit maakt een totaal van 17,2 miljoen frank voor de begroting 1985, waar het 19,6 miljoen frank in de begroting 1984 was.

Er moet worden opgemerkt dat het personeel wordt betaald op het krediet van het Commissariaat-generaal. De personeelskosten zijn in deze begroting van 17,2 miljoen frank niet begrepen.

Het probleem van de Brakke Grond doet nu nog altijd een aantal vragen rijzen. Inderdaad, ik heb de nieuwe directeur, die in november 1982 werd aangesteld, gevraagd een evolutie te maken van de werking van de Brakke Grond. Dit verslag — of liever deze persoonlijke evaluatie — vermeldt „de resultaten van de moeizame inspanningen zijn slechts gedeeltelijk aanwijsbaar. De reacties van het publiek, zowel van het Nederlands publiek als van de Vlaamse bezoekers, liggen erg ver uit elkaar, tussen waardering en sympathie tot ronduit afkeurende beoordelingen”.

De moeilijkheid waarmee de Brakke Grond te kampen heeft, is het feit dat wij hebben beslist een Vlaams cultureel centrum in Nederland in te bouwen, meer bepaald in Amsterdam. Vandaag rijst de vraag of Amsterdam wel de meest geschikte stad was om een Vlaams cultureel centrum in te richten. Bouwen wij een cultureel centrum in Nederland, wordt dat natuurlijk bezocht door Vlamingen, maar uiteraard is het bedoeld voor de Nederlanders en niet specifiek voor de Vlamingen die een bezoek aan Amsterdam brengen. Het moet in de eerste plaats het Amsterdamse publiek aanspreken. Is dit wel het gevoel, en in voldoende mate ? Er werd uitgebreid publiciteit gevoerd, met persberichten, informatieblad, programmaoverzicht en duiding, speciale uitnodigingen en aankondigingen maar ruim gevoerde publiciteit is nog geen garantie voor de opkomst van

het publiek. Bovendien zet de ligging van de Brakke Grond de toevallige voorbijganger niet aan dit centrum te bezoeken. Er is geen drukke doorloop, er is vrijwel geen bewoning, het centrum ligt buiten het commercieel en toeristisch circuit en grenst aan een ongunstig befaamde buurt. Het ligt verborgen voor niet-Amsterdammers.

De Brakke Grond trekt nochtans veel publiek op bepaalde ogenblikken maar dan gebeurt dit in aansluiting met andere Amsterdamse activiteiten, zoals Amsterdam Art Week, kunstmanifestaties en dergelijke. In de Brakke Grond beschikken wij over infrastructuur en technische accommodatie, die velen ons benijden, waar alles mogelijk is, maar waarvan het gebruik te beperkt blijft. Wij zullen ons waarschijnlijk opnieuw moeten bezinnen over de werking van de Brakke Grond.

Daarbij rijst het probleem van de Theaterunie. Mocht Nederland de Theaterunie opzeggen — en dit mag na vijf jaar en het contract werd gesloten in 1981 — kan het theater misschien worden gebruikt voor allerhande manifestaties die echter met het theaterleven niets te maken hebben. Zolang het contract met de Theaterunie geldt, is dit vrijwel uitgesloten.

Ik heb enkele weken geleden op mijn Kabinet het bezoek gehad van de Wethouder van Cultuur van Amsterdam over het probleem van de Theaterunie maar sedertdien heb ik geen nieuws meer gehad over het standpunt dat de Stad Amsterdam zal innemen.

Het probleem van de Brakke Grond is niet zo eenvoudig als collega Van Grembergen het stelt. Wij beslissen in Nederland een Brakke Grond op te richten. Wij hoeven ons niet te bekommeren of Nederland dat al dan niet goed vindt. Wij moeten er ons rekenen van kunnen geven hoe het Nederlandse en het Amsterdamse publiek reageert. De eerste bedoeling was de Amsterdammer naar de Brakke Grond te brengen.

Ook het probleem van de Taalunie kwam hier aan bod. Er werd onder andere de vraag gesteld welke specifieke

Poma

functie Minister Galle in de Taalunie bekleedt. De Ministers hebben geen specifieke functie. De twee Nederlandse Ministers vertegenwoordigen Nederland en de drie Vlaamse Ministers vertegenwoordigen de Vlaamse Gemeenschap, maar in de Taalunie heeft geen enkele Minister een specifieke functie. De ambtenaren vervullen specifieke taken.

Over het incident met de Nederlandse Minister **Brinkman** wens ik het vandaag niet te hebben, om de eenvoudige reden dat dit probleem morgen op de wekelijkse vergadering van de Vlaamse Executieve zal worden besproken en ik wens dus niet vooruit te lopen op de eventuele beslissingen die morgen kunnen worden genomen.

In verband met de uitwisseling Brakke Grond en het Waalse Cultureel centrum in Parijs is het zo dat die uitwisseling zal plaatshebben op zuiver artistiek vlak en zeker niet de bedoeling zal hebben de twee Gemeenschappen verder uit mekaar te rukken. Het is eveneens zo dat in Nederland bepaalde initiatieven worden genomen, maar Nederland neemt meestal initiatieven zonder ons daarover te raadplegen.

De heer Van Grembergen heeft gesproken over de krampachtige houding van Buitenlandse Betrekkingen. Ik zou dat woord „krampachtig” niet gebruiken, maar ik wil wel toegeven dat het soms moeilijk is, of dat een bepaalde weg moet worden gevolgd om tot een akkoord met Buitenlandse Betrekkingen te komen. Ter zake wens ik één voorbeeld te onderstrepen, namelijk dit van de Minister van Cultuur in EG-verband. Dit is verleden jaar voor de eerste maal gebeurd. Op de eerste vergadering die in Luxemburg doorging waren de twee **Gemeenschaps**ministers van Cultuur afwezig. Op de tweede vergadering in Brussel waren de twee Ministers van Cultuur wel aanwezig. Bovendien was er een vertegenwoordiger van de Duitstalige Gemeenschap, en één van Buitenlandse Betrekkingen. In de voormiddag was Minister De Keersmaecker daar en in de namiddag Minister **Tindemans**. Dat is dus een voorbeeld van tot stand gekomen pragmatische op-

lossing. Ik ben het eens met bepaalde sprekers wanneer zij er de nadruk op leggen dat wij via een pragmatische oplossing deze problemen moeten kunnen oplossen.

Mijnheer Van Grembergen, u hebt ook gesproken over de mentaliteitsverschuiving tussen enerzijds Nederland en Vlaanderen en anderzijds Antwerpen en bijvoorbeeld Oost-Vlaanderen. Ik ben de mening toegedaan dat er eengroter mentaliteitsverschil is tussen bijvoorbeeld de inwoners van de Provincie Zuid-Brabant en de inwoners van de Provincie Antwerpen dan tussen Oost-Vlaanderen en Antwerpen. Ik had eens de gelegenheid in Etten-Leur, een paar kilometers over de grens, te gaan spreken voor een organisatie die aanleunde bij de politieke partij VVD. Het ging over milieuproblemen. Wel, ik was verbaasd over de grondige verschillen tussen Vlaanderen en Nederland over bepaalde milieuproblemen. Wij denken dat milieuverontreiniging in de eerste plaats toe te schrijven is aan de industrie. Daar zegde men mij dat het te wijten is aan overbevolking. Daar had ik nog geen ogenblik aan gedacht.

Collega Van Grembergen sprak ook over de groeiende invloed van het Engels. Wel, het zijn precies de Nederlanders die het voorbeeld geven en vooral de bastaardwoorden gebruiken. Hij sprak ook over het Duits. Dit is een onderwijsprobleem dat best met collega Lenssens zou worden behandeld.

In verband met Frans-Vlaanderen kan ik zeggen dat ik verleden week een bezoek heb ontvangen van een afvaardiging van mensen uit Frans-Vlaanderen. Wij hebben heel wat problemen besproken. Binnenkort zal Minister Jack Lang een bezoek aan Vlaanderen brengen en bij die gelegenheid zullen een aantal problemen van Frans-Vlaanderen met hem worden besproken.

Wat de Algemene Conferentie van de Nederlandse Taal en Letteren betreft is het juist wat u in de begroting heeft teruggevonden. Dit is geen beslissing van de Vlaamse zijde alleen, maar van de Taalunie. Deze beslissing werd ingegeven door budgettaire redenen.

Collega Declercq heeft opgemerkt dat de Nederlandse kunst, meer bepaald de schone kunsten, niet naar het buitenland gaan. Ik moet protesteren tegen deze pessimistische kijk op de zaak. Wij trachten integendeel het artistieke gedeelte van onze cultuur naar het buitenland te brengen. Dat gebeurt in de verschillende huizen waarover wij beschikken, bijvoorbeeld in de Brakke Grond, in het Belgisch Huis in Keulen en op de Biënnale van Venetië. Mag ik doen opmerken dat op deze Biënnale een Vlaamse kunstenaar, de beeldhouwer Vermeersch, door de Italiaanse pers als een uitschieter werd bestempeld? Op deze Biënnale is Vlaanderen dus op de voorgrond getreden.

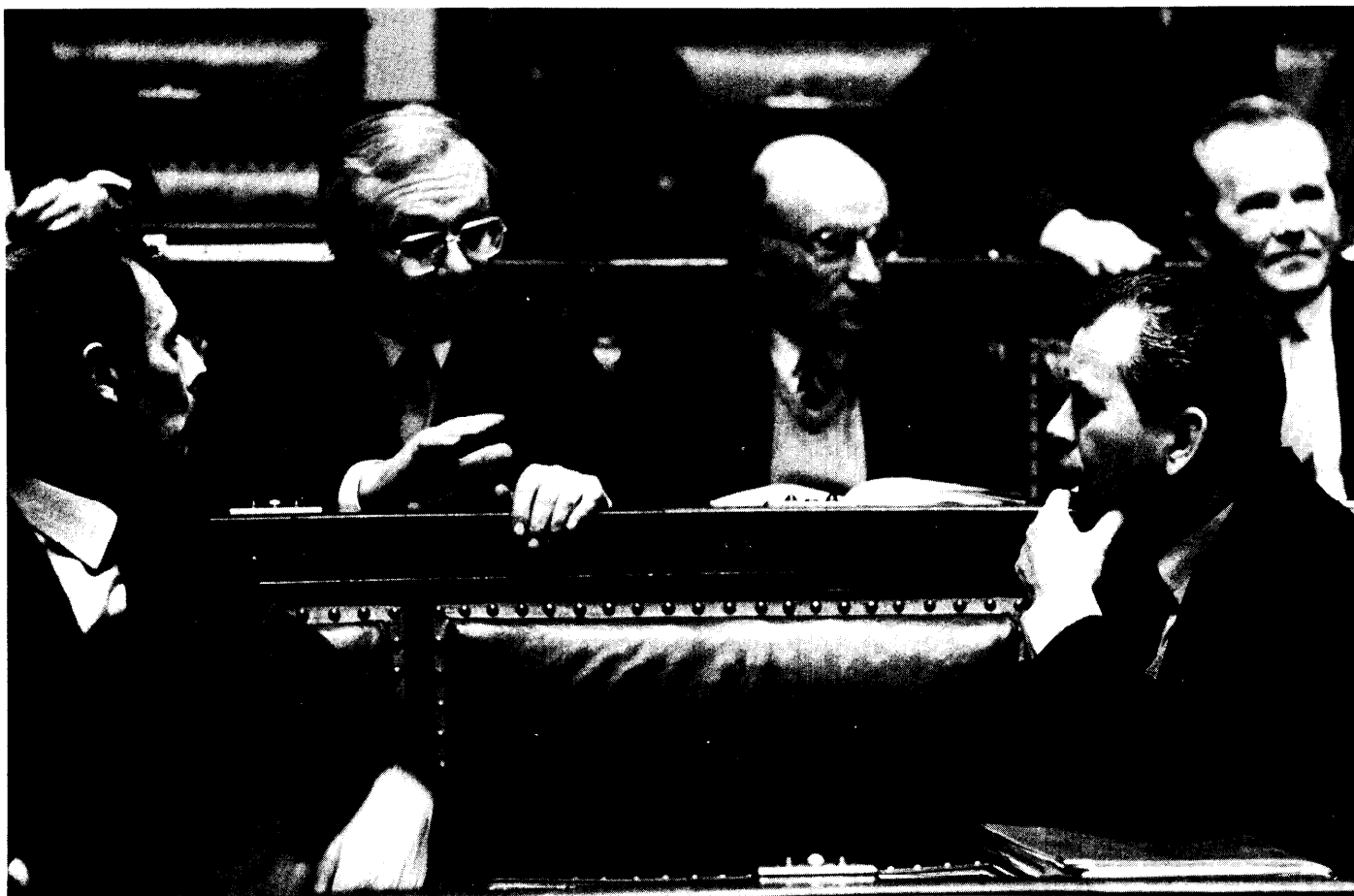
U heeft ook gesproken over de Biënnale van Parijs. Ik verwijs u hiervoor naar de informatie die werd verstrekt ingevolge de schriftelijke vraag van uw collega, de heer Van Grembergen.

De twaalf kunstenaars die door de Vlaamse Commissie voor Beeldende Kunsten werden geselecteerd zijn de volgende: Philip van den Berghe, Veerle Dupont, Fred Bervoets, Yvan Theys, Piet Stockmans, Vic Van Gestel, Panamarenko, Gaston Durnez, Marcuse, Joris Ghekiere, Erik Desmedt en Fred Eerdeken.

Mijnheer Declercq, in tegenstelling tot uw besluit wil ik erop wijzen dat wij onze kunstenaars zoveel mogelijk naar het buitenland brengen. Hiervoor hebben wij ook een goed aanknopingspunt. Inderdaad, onder de werken van onze kunstenaars uit de zestiende eeuw in Amerikaanse musea tentoongesteld staat „Flemish art” en niet „Belgium art” vermeld. Het zijn dus Vlaamse kunstenaars. Op dat punt staan wij op gelijke voet met de Nederlanders. De Vlaamse school en de Vlaamse kunst is in het buitenland zeer goed bekend.

Wij trachten zo veel mogelijk de werken van Vlaamse kunstenaars in het buitenland te laten tentoonstellen.

Dit waren de antwoorden op de verschillende vragen die in verband met het cultureel aspect van het buitenlands beleid werden gesteld. **(Applaus bij de CVP en de PVV)**

Leden van de CVP-fractie. Voorgrond : de heren L. Dhoore (links) en F. Swaelen (rechts). Achtergrond (v.l.n.r.) : de heer A. Bourgeois, die voor bepaalde repressie- en epuratieproblemen een decretale regeling en voor andere een bemiddelende rol voor Gemeenschapsminister R. Steyaert (CVP) suggereerde ; verder de heren R. Van Rompaey en J. De Seranno

De heer C. De Cooman : Mijnheer de Voorzitter, de Gemeenschapsminister heeft gezegd dat het verslag tot verwarring zou kunnen aanleiding geven in verband met het eventueel afsluiten van nieuwe akkoorden. In het verslag heb ik toch gesproken over nieuwe programma's in de akkoorden en niet over nieuwe akkoorden.

Mijnheer de Gemeenschapsminister, ik wil uw aandacht erop vestigen dat op bladzijde zestien van het verslag onder punt 1.a. wordt vermeld : „Akkoord met het Ministerie van Buitenlandse Betrekkingen over de bevoegdheid bij de afsluiting van nieuwe programma's.” Hieraan zou ik kunnen

toevoegen : „in de akkoorden”, maar dan zou ik wel verder gaan met : „Handelend over de culturele verdragen” – dus niet vragen maar wel verdragen, want dit is een drukfout – „verklaart de Gemeenschapsminister dat de afsluiting hiervan tot de bevoegdheid behoort van de Minister van Buitenlandse Betrekkingen ; er kwam wel een akkoord tot stand voor de nieuwe programma's in de akkoorden...”

Mijnheer de Gemeenschapsminister, ik zeg dus nergens dat wij nieuwe akkoorden afsluiten.

De Voorzitter : Minister Buchmann

heeft het woord.

Minister J. Buchmann (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, vooreerst wil ik de verslaggever, de heer De Cooman danken voor zijn klaar en duidelijk verslag. Het geeft weer wat wij wij tijdens de laatste jaren hebben getracht te realiseren wat wij ons in 1985 voornemen te verwezenlijken.

De collega's Beysen en Steverlynck formuleerden bedenkingen inzake de pragmatische benadering van de problematiek met betrekking tot de export en de import.

Ter zake zou ik kunnen verwijzen

Buchmann

naar de actie die wij hebben gevoerd voor het promoten van het Vlaamse bier. Ook kan ik de heer Beysen geruststellen en hem mededelen dat wat Tsubuka betreft wij zinnens zijn daar de streekproducenten — dus niet alleen de Vlaamse bieren — te promoten. Dit geldt niet alleen voor Tsukuba maar ook voor Osaka en Tokio. Op onze terugreis of op de heenreis zullen wij trachten ook deze streekproducenten in Los Angeles te promoten.

Mag ik — om in dezelfde invloedssfeer te blijven — verwijzen naar de resultaten die wij hebben geboekt met het witloof? De promotie van het witloof heeft in minder dan drie jaar tijd een vrij fenomenaal resultaat gekend in New York. Gedurende die enkele jaren is de verkoop van het witloof verzesvoudigd. Dus met een kleine financiële inspanning zijn wij er inderdaad in geslaagd, alleen in New-York, de verkoop van het witloof te verzesvoudigen. Dit om u gerust te stellen en aan te tonen dat wij de zaken pragmatisch behandelen en benaderen. Ik denk dat wij niets anders kunnen doen.

Er werden ook bedenkingen gemaakt in verband met onze relaties met het departement van Buitenlandse Betrekkingen. Ik antwoord dan tegelijkertijd aan de heer Van Grembergen.

Ik zou durven stellen dat, wat onze relaties met Buitenlandse Zaken betreft, het overleg tussen Gewesten, Gemeenschappen en Buitenlandse Zaken, in 1984 vrij behoorlijk is verlopen. Terloops wil ik zeggen dat wij met het Kabinet doorgaans minder problemen hebben dan met sommige diplomaten.

Wat dit overleg betreft, zijn wij erin geslaagd een betere vertegenwoordiging van de Vlaamse Gemeenschap in een reeks internationale instellingen te realiseren. Ik verwijs hiervoor nog naar het antwoord van mijn collega Poma voor wat betreft de EG. Inderdaad, na overleg zijn wij erin gelukt alle betrokken partijen op de EG-Raad voor Ministers van Cultuur te laten vertegenwoordigen. Wij hebben ook resultaten bekomen op het gebied van Unesco, van de Wereldgezondheids-

organisatie, enzovoort. De uitwisseling van informatie met Buitenlandse Zaken werd veel beter. Wij krijgen nu informatie over economische dossiers, wij worden bij die zendingen ook veel meer betrokken dan vroeger het geval was. Wij werken daar langzaamaan en het is inderdaad een „aftasten”, zoals u gezegd heeft, mijnheer Steverlynck, maar ik denk dat wij op de goede weg zijn en dat wij op die wijze een aantal behoorlijke resultaten geboekt hebben.

Er zijn ook een aantal vragen gesteld in verband met de tentoonstelling in Tsukuba. Inderdaad, wij organiseren daar op het einde van de maand mei een Vlaamse week. Er zullen manifestaties — degenen die geïnteresseerd zijn kunnen eventueel straks de adressen bekomen — er is ook een bestendige technologische aanwezigheid en er zullen tijdens deze tentoonstelling clips worden geprojecteerd over het toerisme in Vlaanderen.

In verband met de vragen die mij gesteld werden en de suggesties die gedaan werden inzake de regionalisering van de BDBH en de ontwikkelingssamenwerking kan ik u mededelen dat ik deze suggesties graag in overweging zal nemen en aanhangig maken bij het Ministerieel Comité voor Buitenlandse Betrekkingen. Dit is uiteraard een zaak voor de Executieve, — zoals u daar straks gezegd hebt, men weet nooit wanneer een Minister spreekt in eigen naam ofwel namens een Comité of de Executieve — en ik zal die zaak dus aanhangig maken bij het Ministerieel Comité voor Buitenlandse Betrekkingen waar zij besproken en nadien naar de Commissie verzonden kan worden.

Aan de heer Van Grembergen, die destijds reeds een parlementaire vraag heeft gesteld in verband met het uithangen van onze vlag en waarop hem werd geantwoord dat de Conventie van Wenen enkel nationale vlaggen erkent, moet ik zeggen dat het beflaggen van officiële gebouwen, zoals ambassades, tot de bevoegdheid van de nationale Regering behoort.

De heer P. Van Grembergen : Wij hebben een nationale Belgische vlag maar ook, conform onze wetgeving, twee andere nationale vlaggen.

Minister J. Buchmann : Dat is hetzelfde probleem als voor het afsluiten van verdragen.

De heer P. Van Grembergen : Het zijn Gemeenschapsvlaggen maar het zijn nationale symbolen.

Minister J. Buchmann : U hebt natuurlijk voldoende argumenten om aan te tonen dat u gelijk hebt, maar ook de anderen gebruiken argumenten waarbij wij hen ook geen ongelijk kunnen geven.

Wij zullen deze zaak pragmatisch behandelen en aandringen dat de Vlaamse en Waalse vlaggen aanwezig zouden zijn, misschien aan andere gebouwen dan deze welke u bedoelt of op andere manifestaties. Dat kan dan natuurlijk wel. Laten wij op die wijze een oplossing geven aan dit probleem. Ik wil daar geenszins een grote zaak van maken, want dat zou in het buitenland niet erg gunstig worden ontvaard.

Mijnheer de Voorzitter, ik meen hiermee te hebben geantwoord op alle vragen die tot mijn bevoegdheid behoren. **(Applaus)**

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen deze namiddag om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

— De vergadering wordt gesloten om 12.20 uur.
